

415

N E R N Y B E P L Y M O U T H

GARSAS SUSIVIENYJIMO.

Nr. 53.

Plymouth, Pa., diena 31 Grūdžio (December) 1890 m.

ENTERED AS SECOND CLASS MATTER AT THE POST OFFICE AT PLYMOUTH, PA.,

Metas V.

Nusirdžiai velyjū visiems broliams lietuviams skaityti „Vienybę“, dėl naudos dvasiškos ir tėvyniškos.

Kuningas A. Burba, klebonas lietuviškos parap. Plymoutho, ir vadovas „Susivienijimo lietuvių katalikų Amerikoje“.

Kalendorius 1891.

2 SANVAITĖ (NEDELE) PO KALĖDŲ.

Evangėlija: „Apie pagrižimą iš Aigypso“.

(Mat. 2.)

SAUSIS (JANUARY) MENŪ. Turi 31 dieną.

DIENOS.	VARDAI SZVENTŲJŲ.	
4	Nedėle.	Titaus vyskupo ir Benediktos m.
5	Panedel.	Telesforo popiež. ir Apolinos.
6	Utarnj.	TRIJŲ KARALIŲ.
7	Sereda.	Raimundo ispaž. ir Julijono m.
8	Ketverg.	Lauryno, Justino ir Severino vysk.
9	Pėtnycz.	Marcijonos p. muczeln.
10	Subata.	Agatono popiežiaus. (Jaunas mėnu.)

SAVASTIS J. PAUKSZCZIO.

Rėdytojas J. Andziulaitis.

Rankrašcziai, atsiusti nuo musu broliu [korespondencijos] nebus sugražinti atgalios.

Adresai Uredininku

Susivienijimo Lietuvininku Amerikoje.

Prezidentas:

Rev. A. Burba

*Plymouth, Luzerne Co. Penn'a.
L. Box 1053.*

Vice-Prezidentas:

M. Oszkinis

*291 Silver Street,
South Boston, Mass.*

Sekretorius:

Mat. Vilkauskas

West Hazleton, Luzerne Co. Pa.

Kasierius:

Sylvester Pauksztis,

Edwardsville, Luz. County Penn'a

THE WEEKLY

"Vienybė Lietuviniku"

APPEARING EVERY WEDNESDAY

The only Lithuanian "NEWSPAPER" in PLYMOUTH, PA. Represents the interest of more than 75,000 Lithuanians in the United States. Subscription only Two Dollars per year.

RATES OF ADVERTISING.

ONE LINE ONCE..... \$0.25
ONE INCH ONCE..... \$1.00
ONE INCH, ONE YEAR..... \$10.00

all communications must be addressed

Joseph Pauksztis, Plymouth, Pa.,

The Printing Office of "Vienybė Lietuviniku" executes the cheapest, promptest and most correct printing in lithuanian language:
Job Printing in all modern languages.

"Vienybė Lietuviniku"

Išzeina kožną Seređą, Plymouthe,
KASZTUOJA.

ANT METU AMERIKOJE.... \$2.00.
UZMARE..... \$3.00.

Adresas toks:

Joseph Pauksztis,

132 E. Main Str.,

Plymouth, Luz. Co. Pa.,

Rėdystėje galima gauti senkanciaz kniugas:

- 1.) Lietuvos Sapnų už 5 ct.
- 2.) Lietuvos Istoriją už 50 ct.
- 3.) Kniugas teisybių už 25 ct.

Plymouth Pa., 30 d. Grėdzio.

Su sziūmi numeriu užbaigiamė 1890 metą. Sunkus tai buvo laikas dėl „Vienybės“, kadagi ji turėjo prasisikinti sav taką, kurį per keturis metus pati dėl savės bjūrinio — reikėjo atitaisyti tą, kas per nesąžiniskumą netikusių rėdytojų likosi sugadyta. Suprantama, kad tokiose aplinkybėse dirbant, reikėjo daug vargo nukęsti. Lietuvystės neprieteliai isz anksto pajuto, kokį galingą talkininką ji igyja atsiginusioje „Vienybėje“, dėlto jau pacioje pradzioje atkreipė ant mus visus savo gylius. Nebuvo tatau stokos nei ant skalyjimų paszlemėkų pakampėse, nei pakersztinģiausių pliovonų bei keiksmų ant rėdytojaus ir jo sūdarbininkų. Bet iszvermė ir teisingi norai turi apgauti nedorunų sląstus. Nutilo sziądien nelaboji veislė lietuvystės ardytojų, nesa ir pats likimas pradėjo neapkęsti jos. Vienas pravedyrins su dideliu paniekinimu tampa pavarytas per patį burį savo avinų [kun. Dutkiewicz], kitam-gi tik per plauką nepareina ant savės iszmeģiuti elektriskąją srovę [Jūdišzius].

Nežiurint ant bjaurybių, kokias atsiėjo nukentėti nū paminėtų nieksų ir paklūsmų jiems tamsunų, turime prisipažinti, kad ir džiaugsmo daug turėjome, nesa kas tik doraus ir gero tarp Amerikos lietuvų randasi — visi susirinko aplink mus į vieną gražų burelį. Kelias dėl „Vienybės“ tokiu budu yra gražiai atsivėręs ir atėitė jos szviesi. Nenusikreipdama nū apsirinkto tako, ateinuancziamė

mete „Vienybė“ tikisi igyti dar daugiau draugų, o seniems prieteliams tumi tarpu nusizrdžiai velyja geriausios kloties ateinuancziamė mete. Tik katrie dar neiszsimokėję kupinai, užpraszdomi yra prisizsti užvilktą prenumeratą iki iszeinant pirmam numeriui, kad zinotumėme, katrus prie draugų, o katrus prie draugų musų priskaityti.

Isz Lietuvos.

— *Tilzė* (koresp. „Vienybės“). Jau vėl pradeda klimpti Prusise lietuvystės reikalai; gaila, kad vieuas po kito nyksta tie, kurie pirma buvo net Lietuvos ramseziams; dabar, lyg užkerėti, ne tik kad ką darbautu, bet dar prieszyjasi lietuvystei. Žinoma, kad tulas ir progą turi rugoti ant lietuvystės, nės dėl jos mieliosios prarado turto ir sveikatos. Apgailėtini tie Prusų lietuviszki kuingininkai! norius tulus apgaidinėjo, bet patys taip jau neturi nieko, nės jus mat kiti apgavo. Tokiu tai keliu garbingas ir tikrai geras žmogus prie lietuvystės reikalų per savo neapsidabojimą bei nekantrumą trotyjo apie 15.000 markių ir daugmetinę progę. Kitsai vėl karsztas lietuvis Ernestas Weyeris, kurio darbas lietuvystė net linktelti kalta, nės jis iszleide „Niamuno Sargą“, tikrai liberaliszką laikrasztį, jis prisznekejo juk to kraszto vokiszkiems liberalams iszleisti tą „Niamuno Sargą“, bet jame jis juk kiek galėdamas ir lietuvystę gynė. Pagrimzdęs skolose apleidė spaustuvę vokiecziui Schoenkė, kursai isz „Aukso Altoriaus“ jau net didį namą iszitaisė; tas matai jau turi ir didesnę iszitikėjimą už W., nės pagal įstatymą žmogų, perkantį pas jį Aukso Altorių, apgaidinėjo. Voskos spaustuvė, Ragainėje buvusi, taip jau perėjo į ran-

kas Jankaus; gailu tiktai, kad net tik Voska nevaliojo iszpildyti savo uzdūtės, bet želėk, ir Jankus jas nepildo kaip priguli, norins jį už tai negalima kaltinti. Paklausykite, kas nusidavė su spauda „Lietuvos rasztų bei rasztininkų“, prisizstų ant jo rankų per „Liet. Moks. Draugystę“. Jankus suderėjo su savo draugu Voska tą darbą ko veikiausiai atlikti ir imti už kiekvieną arkuszą nu 16 puslapių į 8-o stambesniu rasztu 4000 egz. 80 Markių; ant to dalyko mokėjo 100 markių ant pradžios, bet kad p. Voska užėmė pelningesnius darbus vokiszkoje kalboje, nebuvo galima Jankui taip ilgai laukti, iki V. suderėtaji darbą pradės. Skubinai nuėjo pas Otto v. Mauderodę į Tilzę ir tenai suderėjo tą patį darbą, kurį V. butu už 80 markių atlikęs, už 60 markių, ir mokejo ant to pirmo arkuszato 66 markes, o kaip tas bus gatavas, tai ant kito arkuszato, ir taip eis darbai kaip vėjas. v. Mauderode prizadėjo Jankui 6 dienų laike pirmą arkuszą atmusztį, bet tas arkuszas atsispausdino tiktai 6 mėnesių laike, o Jankus vis vaikszeziojo iki Mauderodės, kad jis paskubintu darbą, bet kaip rodosi tai neina taip labai greitai. Jankus sakosi jau ir taip tavorais arti 100 markių ant kitų arkuszų davęs ir esą du arkuszu sustatytu, tik popieros nesa, bei maszinos užimtos kitais darbais. Jankus nusiminęs vaikszezioja besiapmaudydamas, kad jis kaltas yra gaiszinime lietuvystės. Dabar nors savo drukoriją turi, bet su taja vos tik paspeja „Varpa“ bei „Ukininką“ atidrukavoti. Kaip tie dalykai toliaus eis, negalima žinoti.

Tarpe peiktinų dalykų vie nok atsiranda ir kad jau negirtini, tai norins negirti daigtai. Ponas Otto v. Mauderode iszdūda lietuviszką lai-

krasztį dėl Prusų Lietuvos, kas negirdėta, 2 kalbėdėlios. Jame talpinami pe kitko straipsniai isz vystės dirvos, atsakant mieriams, butent „stokitų augintus vėzius“ d stalo. Rasztininkų stoka, nės nekurias dalykų, tinas isz kitų kalbų, zeceriant mokantieji lietuviszka iszsyk apvers į musiszki jovalų, nesa mat prusiszki susirinkimininkai jau prie tokios literaturos pripratę. Girti negalima nemaczius jo veido bet tik tiek czion tetaly kiek tikrai žinau. Nes žinoma nei tokių žinir k gins tikėjimiszka, tent unionistus r kaip žinoma, Pr riams, nemokant ge viszka kalbėti, tanf kios sztukos isz kalbos atsiranda; ta nekursai pastorius savo r szioje apie mėginimą szven Abraomo beiszguldinėdama parėjo ir ant tos kalbos, sakydamas: „mieli Kristaus prieteliai, tik stovėkite tvirtai savo tikejime, nės szita gadyne — tai gadyne iszkydimų, neatneskite seno Dievo žodį ir nepaleiskite bybelį isz savo rankų, vartokite jį tankiai dėl savo amžinos naudės ir tt.“ Žinoma, kad nekurie pasidare isz to sav sztuką, jog kuningas ueliepęs isz rankų paleisti ką kitą, ir kiek tokių bei tam lygių atsitikimų!... Tos priezasties dėlei atsirado pirmiaus susirinkimininkai, kurie kaip kartais kritikavodavo bažnyczią vardan Dievo. Tas viskas nepasiliko be atsiliepimo į kas kart pūlanczią jų įtekmę priesz žmones, o surinkimininkų galybė vis dar ir sziądien palengva auga; dabar jau pasidare sektos, kaip tai Kalvaiczio, Laukanto ir Kukaiczio, kurios vis toliaus auga, jau turi savotiszkas bažnyczias su tukstancziais parapijonų. Ir tie vyrai kad tik susidrauga-

votu, tai jau igytu milžinišką sąlą. O tai matydami pastoriai savo rodoje užmanė išleisti laikraščius, kurie peiks sektų vadovus ir jų mokslą, o girs senesnę unionų reformų misiją. Kaip girdėti, tai sektų vadovai taip jau norį uždėti dvasišką ginklą, taip jau laikraštį, kursai paistys sektų gerovę. Kas gali žinoti, kas vis iš to išeis, bet vieni ir kiti turi už pamatą naudoti lietuvystę; gal taip nejučiais pasikels ir tikras gaivalas lietuvystės, vienok dar nėra gerybės matyti. *Kulcius.*

— „Varpo“ 10 e num. skaitome: „Nekurie inteligentai Lietuvoje, pradedant nu laiko dvasiško kylimo Lietuvos 1882 m., pradeda nu pat mažumo mokinti vaikus lietuviskai kalbėti, bet dejuja, kad tas jų darbas dėl ateinančios lietuviskos kartos turės išnykti iš priežasties stokos tam reikalingų kuingų lietuviskų. Vaikai nu to laiko jau paaugo ir reikia anus mokinti, bet turbūt pagal senoviską būdą reikės anus mokinti lenkiskai.“ Mums gi rodosi, kad tai yra vienas iš prasciausiai nusidavusių naujalenkiskų išsiteisinių, nėra jeigu tiems „inteligentams“ lietuvystė tikrai gulėtu ant širdies, tai jie pasirupintu ir apie lietuviskų mokslakningų išdavimą. Kas gi tą dalyką atliks, jeigu mūsų „inteligentai“ nei pirsztą prie jo pridėti nenori!...

Isz Kitur.

— *Suv. Valstijos.* Nesenai likosi iszkilmingai atvertas New Yorke naujasis trobėsis dėl laikraščio „World.“ Ant iszkilmės likosi sukviesta daug garbingų svečių, prie ko buvo laikomos kalbos su muzyke. Sztas trobėsis yra augsciausias New Yorke, jis turi 14 pilnų vainikų ant žia-

mės, o po žiame dar 6 randasi. Nu pažiamės iki virszui jis turi 309 pėdas augsczeio, t. y. szintu pėdų augsczesnis už Bunker Hill monumėntą. Valdonu to milžino yra Joseph Pulitzer, teisingai vadinamas laikraščių Napoleonu. Jo laikraštis „World“ yra stebuklu dienos, delto ne proszalį bus padūti keletą iszgalijų apie tą milžiną. Kožnas jo numeris susideda isz 14 laksztų ir tai dar taip didelių, kokie tik Amerikos laikraščiuose yra vartojami. Szalis susideda isz 7 szpaltų, o szpaltai isz 200 ciluczių. Apropokūta, jogei skaitytojas to laikraščio apturi 560.000 ciluų ir tai vis už 5 centus. „World“ turi 400.000 abonėntų; kožnas numeris suėda 150 tukstanczių svarų popieros ir 1.000 svarų drukoriszkojo atramento. Tokis laikraštis, permaintytas į kuingos formą, padarytu pažymią biblijotėką. Laikraštis tas vartoja 14 maszių, kurios yra paskutiniu laiptu progresso ir tobulystės. Kožna isz jų drukūja 48.000 koliumnų per adyną. „World“ vartoja 1.200 rasztininkų, isz kurių 52 jį redō. Apart tų, jis turi 104 reporterius ir 468 korespondėntus, iszmėtytus po visą sviėtą. Užpakalyje tų stovi kupina armija perkupczzių ir agentų, kurie pagriebia jį, kada pasirodo, ir iszvažioja po visą miestą. Pirmaszczzių metų szitas laikraštis iszėjo tik 6 tukstancziūse ekzempliorių.

— Ant 1 d. Gegužės ateinanczio meto laukia mus vėliuk visutinas straiikas tarp anglekasėjų. Amerikos anglekasėjai daro sutartį su europieciais, idant 1 d. Gegužės pareikalauti visiems užvedimo 8 adynų darbo dienos. Tatai straiikas yra rengiannas Europoje ir Amerikoje.

— Žydų rabinai New Yorke paskutiniame laike iszdavė labai daug perskyrų — jie pa-

valnyjo moterystė: ryszius kožnam vienam, kas tik užmojė jiems pareikalautą užmokestį. Daugumas isz persiskyriusį istojō į naujus ženybinius ruszius, bet dabar pasirodė, kad rabinai tas perskyras priesz valstijos istatymus darė ir tokiu budu jos yra neįstatymiszkos. Rabinams, žinoma, czion „geszef-tas“ daugiaus rupėjo.

— Raszoma, buk vienoje vietoje Californijos randasi szaltinis, kurs isztryszkia aukšą. Vandū to szaltinio esąs karsztas ir kūmet jis bėga tolyn ir iszgarūja, tai pasiliekas aukšas. Ar vandū, persisunkdamas per aukso gyslą, isznesza jį isz gilumos žiamės, ar gantuos laboratorijoje eina be perstojimo kemiszkoji veikmė, padaranti aukšą isztirpime — sunku tai įspėti.

— Washingtone laukosi dabar direktorius vokiszkių pacztų, kuris atvyko czion dėl pasisznekėjimo su Wanamaker'iu reikale užvedimo pacztų ant laivų, vaikszeziojan-czių tarp New Yorke, Hamburgo ir Bremeno.

— New Yorke susiorgani-zavo draugystė, nesziuojanti vardą „The Anti-Kidnapping League and Lunacy Reform Union“, kurios mieriu yra periszkadyti uždarymui į beproczių namus nekaltų žmonių, kadagi, kaip isztirta kad yra, daugelis žmonių papūla į tūs namus isz priežasties savo giminių interesų. Prie tos draugystės prisiraszė jau daugelis garsių philanthropistų. Draugystė tapė užlėta per Miss. Lathrop, žinomąją rasztininkę, kuri taip jau, nors buvo visizkai pilname prote, praleidė keletą metų beproczių namuse.

— Visasvietinės parodos proklamacija tapė galiausiai iszleista. Prezidentas Harrison užkviecia visas svieto tautas pributi ant jos, tacziaus abejotina yra, kad Europa, po

to kaip McKinley'io tariffas likosi užtvirtintas, butu dalininke jos. Taip bent mislyja žinovai.

— Vienas sąnarys kongresso padavė rezoluciją, kurioje kongressas turi iszreiksztiti savo szirdgėlą priesz maskolių valdzios barbariszką apsiėjimą su žydais. Inesziimas szitas likosi nusiųstas į komisiją užrubežinių reikalų. Vienas jau pakėlimas sąnjausningo balso kongresse turi didelę svarybę ir yra davadu, kad žydai per savo isztrivolumą ir vienybę didelius dalykus nuveikti moka. Kokis tai skirtumas yra tarp mus, lietuvininkų, ir žydų! — mėš, paskendė tamsybėje ir gimczūse vieni su kitais, neturime ant svieto jokio vardo. Ant likimo mūsų, nors jis yra tukstanczius sykių neteisingesnis nėg žydų, niekas nei akies neužmeta. Prisipažinkime, kad mėš patys kalti esame už visą tą.

— Italas Giovanni Succ' New Yorke, gersus tuni, jogei keletą sykių jau badėjo po porą sąnvaiczių, dabar iszpastniukavo 45 dienas. Per visą laiką nepriėmė jokio valgio. Paskutinėje dienoje svėrė tik 104 svarus, pulsas jo plakė į minutą 61 syki, o karsztis kuno siekė 98 laiptus. Iszrode kaip lavonas, gulėjo pusiau nūgas ant lovos su primerktomis akimis ir sznekėjo silpnu drebancziu balsu. Paskutinėje dienoje pasakė, jogei jau niekad tiek daug nebadės. Per visą laiką nustojō 43 svarų svarybės. Laike savo badėjimo nepriėmė jokių valgių, apart 21 kvortos mineraliszkojo vandenio ir 9½ kv. Croton vandenio.

— *Venezuelos* respublikos valdzia iszleidė įstatymą, kuris uždėda ant kiekvieno nesizenyjanczio vyro, pasiekusio 35 metus amžiaus, mokestį. Sakoma yra, buk senatorius

Blair rengiasi paduti tokį įnešimą Sav. Valstijų Senate.

— *Brazilija.* Išsiustasis į Braziliją vieno leukiszko laikraszcziio korespondentas taip raszo apie likimą iszeivijų toje žiamėje: „Didelė nelaimė laukia mūsų viengencziūs Brazilijoje; tujaus, kaip tik izlipa ant Brazilijos kranto, pastoja jie nevalninkais plantatorių. Už valną atvežimą ir valgį ant laivo pareina czion jiems sunkiai atpakutavoti — reikia pastoti nevalninku, jeigu kasztų neturi iz ko sugražinti. Izgabena jus į pustynes ir plynės, kur vieszpatauja geltonasis drugys, o jų ponai — tai žvėrys žmogaus pavidale, pripiratę prie nevalninkų, kurių jie neseniai neteko“.

— „Amerikizskųjų Republikų Bureau“ apturėjo žinią apie užsidėjimą labai dykvos organizacijos Brazilijoje po vardu „Compania Nova Era Rural De Brazil“, su kapitulu \$25.000.000. Mieriu szitos draugystės yra įkurti 20 kolonijų ant valnų Brazilijos žiamų ir izsvesti geležinkelius į szitas kolonijas. Kompanija rengiasi partraukti iz Europos 500 pamilių susidenczių iz geriausiu žiamdirbėju ir mechaniku savo kasztu į Braziliją, kur namai ir visokie padarai jiems bus už dyką suteikti. „Bureau“ taipogi apturėjo žinias apie ekspediciją, izsiustą per Argentinos valdžią dėl iztyrinėjimo apygardės Grau Chaco, kuri buvo visizškai neizszirta iktunlaik. Ekspedicija perkeliavo 4.000 mylių ir pranesza, buk Grau Chaco, kuri buvo laikoma už plynėtą apygardę, yra labai vaisinga vieta.

— Praneszama yra iz Buenos Ayres, butent ten tapę atidengtas sąkalbys, kurs apsiemęs buvo nugriauti republikobiszczką valdžią ir pag-

ražinti ciosorystę. Tuli kaltininkai tapę suimti, tarp kurių randasi ir keletas kuningų.

— Baronas Hirsh, žydizskasis milijonierius, apsiima izsgabenti iz Maskolijos pusę milijono žydu į Argentina. Dėl to mierio jis izsiuntė į tą žiamę tris savo agentus, kurie daro derybas su Argentinos valdžia reikale užpirkimo didelių plotų žiamės dėl žydziskųjų kolonijų. Argentinos valdžia priėmusi projektą nūlankiai ir padėsianti iz savo pusės jį įvykinti.

— *Prancuzija.* Izvalnyjimo moteriu susivienijimas Paryziuje padavė prekybos ministruui peticiją, reikalaudamas, idant moterims butu valna atiduti balsus taip vadinamuse amatininkizskuse suduse; praszymas yra paremtas ant to pamato, kad moterizskųjų amatininkų yra ne mažiaus, kaip vyrizskųjų, ir kad skundai yra padudami per moteris lyginai taip, kaip ir per vyrus: priegtam daugelis visizškai moterizskų užvadų neturis reprezentantų grynai vyrizskuse tribunalse. Minystras prizadėjo tą dalyką atiduti ant apmastyto tam tikrai kommissijai, peržiurinėjančiai įstatus amatininkizskųjų sudų. Nekurie prieszingi darbininkams laikraszcziiai izszukia jas, vienok moteris mitriai ginasi. Neseniai buvo laikomas susirinkimas susivienijimo, ant kurio tapę izziunktos trys kandidatkos dėl busianzių skyrimų.

— Gabrieleas Bompard provoje visą kaltenybę mėginama buvo numesti ant hypnotizmo, nėra tvirtinama buvo, kad žmogžudys Eyraudas hypnotizavęs ją. Dr. Liegoise sude davadziujo, butent nekaceziausios žmogystos, budamos hypnotizūtame stovyje, gali papildyti didžiausias piktade-

jystes. Jis pats hypnotizavęs daugelį žmogyzsių ir persiliudyjęs teisingume szitos nūmōnės. Sudas tacziaus nepripažino szito izsteisinimo mergos, kuri padėjo Eyraudui nugalabinti Gouffę, apsudydamas ją ant 20 metų sunkių darbų, o Eyraudą ant smerties.

— Anarchistas Labruyre, kurs prisipažino pagelbėjęs Padlevskiui, gen. Seliverskovo nužudytojui, pabėgti, ir pone Duquercy, kuri paslepė Padlevskį savo namuse tujaus po nuszovimui to maskoliaus, yra sudyjami dabar Paryziuje. Labruyre izspaziino sude, kad jis gelbedamas tą žmogų prdaręs tai, ką kiekvienas geras žmogus turi už pareigą sav prokūti. Prie szitos progos tuli laikraszcziiai atidengia baisingus darbus nužudytojo maskolizų szpiego, kuris turėjęs Paryziuje kupiną armiją szpiegų ir buvęs agentu žinomojo „III skyriaus“ Peterburge. Skaitant apie tai vis, izz tikro reikia dėkavoti Padlevskiui, kad tokį baisuną nugalabyjo.

— Dr. Petit izsradęs lympha, kuri gydanti džiovą neprascziaus kaip Kocho lympha.

— *Vokietija.* Raszoma yra, butent Bismarkio įstatymai, užginantieje maskolizskiems pavaldiniams gyventi Prususe, busę panaikinti delei stokos darbininkų toje žiamėje.

— Rėdytojas socializskokojo laikraszcziio „Freie Presse“ Elberfelde tapę priesz sudą paszauktas už tai, kad pasijukė izprotestantų baimės priesz Jezuventus.

— *Maskolija.* Szioje valandoje, kurią galima pavadinti pavojinga, visų akys yra nukreiptos ant pasielgimų Maskolijos Careveziaus atsilankymas Viennoje yra parokūjamas už monyjimą Caro, kurs stengiasi perliudyti Eu-

ropą, butent nenoris vaiuos. Maskolizski laikraszcziiai labai pakajingai paskutiniame laike raszinėja, trubyja be paliovos, buk niekas Maskolijoje apie vainą nei nesapnūja. Brusselyje izseinantis „Nord“ paszvenczia visą savo polytikizszkąją peržvalgą apsznekejimui ciosoriaus Viliamo ir Salisbury'o kalbų, kurios geriausiu budu, girdi, liudyja apie tvirtumą sutikmės. Maskolizskais rubliais užlaikomasis tasai laikraszcziis su dideliu pasimėgimu paženkliua kelionę careveziaus ir Salisbury'o kalbą, kaipo geriausius davodus pakajaus, ir pasitycziojancziai užklausia, ar tas viskas padarys įtekmės ant „Times'o“, kurs už jokius pingus nenori viedyti Maskolijai kaip Europoje, taip lyginai ir Azijoje. Toliausniam trukyje savo stiraipsnio tasai laikraszcziis paiso, buk visos Europos valstijos užimtos esą savo naminais reikalais, turedamos daug klapato, kurį joms Sav. Valstijos padarė, taip kad girdi netinka nei mislyti apie vainą. Klausant tokius pakajingus tvirtinimus Maskolijos laikraszczių, galima pamislyti, kad caras izz tikro yra pakajingų mislių. Bet — dyvinas dalykas — vienkart su timi ateina žinios apie nepalautiną szarvojimasi Maskolijos. Lenkijoje maskoliai paskutiniame laike taip toli apsisergejo, jogei ją pavertė beveik į vieną didelį karizczką abazą.

— Žydu izsvarymas izz Maskolijos nesiliauja. Taip antai 30.000 žydu yra laukiamama Hamburge ir prisigatavojama yra izzvežti jus iz czion į Braziliją. Hamburge dėl to mierio jau tam tikras komitetas susiorganizavęs yra.

— Maskolizskoji valdžia rengiasi pavaryti nū naujameczio visus urėdininkus, kurie yra vokizskais ar austrijizskais padonais. Izsvaryta li-

kosi jau 11.000 austrijiečių darbininkų, iš didesnės dalies lenkų, dirbusių pas privatus darbdavėjus Lenkijoje.

— Laikraštis „Novoros syjski Telegraf“ rašo, butent į miestą Baku (ant Kaukazo) likosi išsijęs laivas „dėl išvežimo į Turkiją nepakajingųjų kalniečių“. Išsėvių tų paminėtasis laikraštis aprokūja ant 10.000. Už pervežimą nu asabos paskirta prekė yra 3 rub. 25 kaip. Jeigu paimsim ant apmąstymo tą buitį, jogei Kaukazo gyventojai išskentę sunkią ir ilgą vainą su maskoliais ir nenorė jo išsikraustyti į Turkiją ir jogei tas noras atsirado tik dabar, kada jau nu daug metų jie paliovė „buntavotiesi“ ir naudojami „geradarystėmis“ maskolizkosios administracijos — tai suprasime, kad sziadyksztė civilizatorizkoji maskolių administracija yra daug įkirišnė dėl jų, neg Mikalojaus I vainos. Tiek dar gerai, kad nors valna išsikraustyti iš tėvynės.

— Afrika. Prancuzizkasis misijonierius Auguard pargrįžo neseniai į Prancuziją iš Vidurinės Afrikos ir laikė pranesimą apie žmogėdžius paliai upę Loango. Nevalninkai ten laikomi yra už skerdžiamus gyvulius. Pereitą metų vienas nevalninkas, kurį virszininkas Molleki už du stukių szlapio ilties pirkto, tapė baisingiausiu budu paskerstas. Szerta jį bananais, kornais ir žuvimis toliuk, kol nutuko. Tada surisztą nuvilko ant aukini, akmens ir virszininko smus keliose vietose ismeigė peilį į kuną nevalninko ir džiaugsmingas tėvui pranesė, jogei kepnis iš jo bus puiki. Prie to esantieji negrai eziupinėjo jį rankomis dideliame džiaugsmė. „Kas per grožis mėsos, bus iš jo szaunus valgis“. Moterys leidė j

pūdelius kranją, vaikai galando savo peilius ant akmenių ir ginczyjosi apie tai, kokios dalyš bus gardžiausios. Galiausiai pribuna pats Molleki, pavainai, išdydžiai, su peiliu rankoje. Bet dar reikia truputį palaukti, kol iuk saulė pakils ant dangaus. Molleki pasilenkia ant aukos. Pasmerktas ant smerties nevalninkas žiuri nusimines ant žmogžudžio. Su atyda tas daro baltą bruską ant kaklo — paženkliną vietą, kurioje turi pjauti. Nūgandį regykla!... Galiausiai užsimojo peiliu, pridėjo jį prie sprando aukos ir atpjovė galvą nu kuno. Prasideda karizkos dainos. Akyse besilinksminančių žiurovų tapė nuluptas kailis ir lavonas į szmotus supjaustytas.

— Szaunusis kelivis Afrikos Emin Pasza, kurs įstojo į vokiečių tarnystą, likosi atszauktas atgalios, nėra nekepusė paliepių majoro Wissmano. Taciaus Eminas mažai apie tai atboja ir kebiauja sav tolyn.

— Indija. Deginimo naszlių paprotį Indijoje anglai jau išznaikino, bet tas mažai ką pagerino likimą moterų. Ten kožna mergatė, tujaus po užgimimui, tampa sužiedūta, o jeigu jos sužiedūtinis, kad ir į metus po to numirszta, ji yra parokūjama už naszlelę. Nekepa jau dabar jos ant laužo, bet kas nedėl, nežiurint ant jos amžiaus, nuskuta galvą, idant ją dėl kitų vyrų bjauria padaryti. Jokis pasiprieszinimas nepagelbt. Paskutiniūse laikūse taciaus susimylėjo ant nelaimingų naszlių skutejai ir pasirįžo daugiau jų neskusti, vienok braminai (kunigai) yra nepermeldžiami. Atsisakius skutejams, patys skuta naszlių galvas Indijos moterys, tarp kurių taipogi jau imabusti maiszto dvase, padavė

praszymą karalienei Viktorijai, meldamos, idant toji paimtu jas po savo globa, taciaus szitame dalyke nei Viktorija nedaug ką gali pagelbėti. Tokis pastelgimas su naszlemis yra dalia tikėjimiszkojo ritualo indų, o reikia žinoti, kad Indijoje pavojinga yra kisztiesi į tikėjimiszkas reformas: atsidada tai revoliucija. O kadaigi revoliucija Indijoje anglams neiszeitu ant gero, tatau abejotina yra, kad Viktorija užsistos už savo indijietes.

Pramanytas padarymas lytaus

Klausymas — ar gali buti padarytas lytus pramanytu budu — bus tardomas per Suv. Valstijų valdžią. Pagal užmanymą Illinois valstijos senatoriaus C. B. Farwell likosi pridurtas prie „Appropriation Bill“o paragrafas, paliepiantis Žiamdarbystos Skyriui suvartoti \$2.000 dėl isztyrimo nūmozės, butent lytus gali buti padarytas per plaiszinimą dynamito.

Senatoriaus Farwell'io įeszime sekanti teorija yra iszplėtota: „Pramanytojo lytaus teorija remiasi ant tos buities, kad po visų didelių vainų, įvykusių szitame amžyje, dideli lytus vis lyjo. Yra tai istorizkas ir neužginczytinąs faktas. Senatorius Stanford, vienas iš budavotojų Central Pacific Geležinkelio, man pasakoja, buk jis plaiszines labai daug dynamito tokioje vietoje, kur lytus niekad priderincziai ne lyjo ir buk laike plaiszinimo dynamito, koktai traukėsi metų laiko, lytus kas-dien smarkiai lyjes.“ Farwell tvirtai tiki, kad lytus gali buti padarytas tokiu budu. „Dynamitas gali buti plaiszinamas ant žiamės arba augsztai ore. Meginimai turi buti daromi rytinėje Iowoje, Coloradoje, arba vakarinėje dalyje Kansas valstijos, bet-kur paliai gele-

žink...
nyma rei...
ksti iš ryto ir traukti be atlaidos per septynias ar asztūnias adynas.“

Padarymas lytaus per atmosferos sukrėtimą daug sykų buvo apsznekamas laike paskutinių 25 metų. Didelė daugybė tokių atsitikimų yra parodyta. Francis Powers'o knigoje „War and the Weather, or the Artificial Production of Rain“ daugybė atsitikimų yra privesta, kumet po didelių vainų buvo dideli lytus. Szeszi tokie atsitikimai įvyko laike musų vainos su Mexica 1846 ir 1847 m.;

devynios vainos iš laiko 1861 m. revoliucijos yra paženklytos dideliais lytais; keturesdeszimtį atsitikimų patėmyta 1862 m., trisdeszimtį 1863 m., dvideszimtį ir asztūnis 1864 ir szeszi 1865 m. Asztūniolika tokių pat atsitikimų įvyko laike vainų, kurios nusidav Europoje szitame szimtmetyje, koktai vis padaro 137 atsitikimus. Kritikavodamas pino Powers'o veikalą, *Silvers' Journal* sak „Aszito argumento reikia atsati, kad tose vietose, isz-

jo skaitlinės yra paimtos, dutiniszka lyja sykį kas dy dienos, o gal dar ir truputankiaus, taip kad nu užsigimimo vieno lytaus iki prasidėjimo kito protarpis neyra desnis už dvi dieni. P. vainos paprastai neyra pradamos laike lytaus; paprastai jas pradeda už kelių adyrperstojus lytui. Lytus tai turi buti laukiamas už dienpo vainai. Tokiu budu Powers'o argumentas szlubu szitame dalyke. Jis nepyzta ant rokundos tikro ilgio tarpio nu užbaigimo valiki prasidėjimui lytaus, ly budu jis neparodo, kad protarpis yra trumpesais kaip turėtu kad buti, vaina neturėtu įtekmepadarymo lytaus; jpa

...sundos
...neparia-
...ia jo teorija, t. y. kumet ly-
...us prasideda už daug dienų
...o vainai.“

Nepaisant ant to visko, ne-
kurie atsitikimai yra tikrai
ženklyvi. Laike apgulimo
miesto Valenciennes (Prancu-
zijoje) per suvienytas armijas
Birželyje 1793 m., įpatingai
sziltas ir sausas oras pastojo
nepaprastai lytingu, kaip tik
prasidėjo isz arnotų szaudy-
mas. Du szimtu sunkių ar-
notų vartota prie apgulimo
ir szimtą prie apsigynimo; vi-
sos jos be pertrukio szaudė
laike vainos.

Laike vainos pas Dresdeną,
27 d. Ruggpjucio, 1813 m.,
oras kurs per keletą dienų bu-
vo labai giedrus ir karsztas,
staigu persikeitė. Jūdi debes-
iai užtraukė dangų ir tūjaus
lytus, taigi isz viedrų, pradėjo
iltiesi ant žiamės. Laike
vainos pas Waterloo, anūt
borne'o, rytmetyje 17 d.
rzelio, 1815 m., oras buvo
atingai karsztas. Praside-
ant ai buvo taip tyka,
zei nei medžių lapai nekrū-
... saulė karsztai spindėjo.

...di debesiai susigrudo
...galvų stovinczių armijų.
sztiuoiliktasis Uzarų regi-
ntas stovėjo pasirengęs ir
...kė paliepimo pradėti szau-
na, bet tūmi tarpu briga-
karabinai po dezinei pu-
pradėjo szaudyti, idant
aikyti neprieteliaus artini-
si. Szvėdė nukrėtė vis dar
ią atmosferą ir tarai elek-
zka srovė persidavė į jūdus
besius augsztai. Staigu
kunija trenkė ir akimir-
s prasidėjo tokis lytus,
s tik tropikiskose szalyse
sta. Į keletą minutų žia-
ardenyje žlugsojo.

...nboldt'as pasakoja, bu-
...ada Pietinėje Ameriko-
...e sausos gadybės meto
...ia vulkanas, tai visada
lytus įvyksta. Yra tai
...as' ebėta buitis, jogei

karsztoje ir tykioje pagadoje
degimai girių ir tyrų padaro
lytų. Po didelių degimų No-
va Scotijoje įvyksta visūmet
tokie dideli lytus, jogei atsi-
randa pamatas dėl mislyjimo,
kad milžiniskieji stalpai du-
mų turi tulą įtekme ant padar-
ymo lytų.

Kapitonas James Allen,
signalų urėdininkas Karo tar-
nystoje, užklaustas apie jo
nūmonę padaryme lytaus pra-
manytu budu, sako; „Vienas
dalykas gali būti lengviai iz-
rodytas, butent kad plaiszini-
mas dėl isztyrimo jo efektų
ant padarymo lytas turi būti
daromas po nūdugnaus iszty-
rinėjimo stovio atmosferos.
Taip antai, jeigu plaiszinimas
bus daromas viduryje aug-
sztojo ploto (high area), kaip
kad parodyta ant mūsų oro
mapų yra, galima tikrai įspėti,
kad jokio lytaus nebus. Pir-
mutiniai mėginimai turi būti
daromi į pietryčius, arba ry-
tus, ant žiamojo ploto (low
area) per 300 — 600 mylių
nū vidurkio. Dabojimo stō-
tės turi būti įtaisytos kas 5 ar
10 mylių ant 200 mylių ploto
į rytus nū plaiszinimo vietas.
Jeigu plaiszinimas bus daro-
mas giedroje, ir debesiai bus
pasergėtini rytų pusėje, o ne
vakarų, tada ant szikių — to-
kių efektų galima rokūti.
Prideri czion pasakyti, kad
jeigu szitokis padarymas ly-
taus ir praktiszkū pasirodytu,
tai jis vienok tik ant nedide-
lio ploto įvyktu ir vargiai ap-
mokėtu savo kasztus.“

Kapitono Allen nūmonė
szitame dalyke yra panėsi
ant nūmonės H. C. Russell'io,
prezidento Karaliskosios
Draugystės New South Wales,
iszreikszta jo metiniame ad-
resse 1884 m. Jis sako: „Bu-
tu labai neiszmintinga tikėtie-
si ant ekonomiszkio padarymo
lytaus paprastose iszlygose, ir
mūsų vienintelė proga yra tik
tada, kada atmosfera randasi
taip vadinamoje nepastovioje

lygsvarybėje (unstable equi-
librium), arba szaltoji srovė
užgula sziltąją. Jeigu to-
kioms iszlygoms esant mės
galėtumėme pastumti augsztyn
sziltąją srovę ir staigu su-
trenkti ją su szaltąja — dide-
li lytus gali įvykti, bet szito-
kia proga labai retai atsitin-
ka gamtoje.“

Padarymas lytaus per plai-
szinimą dynamito bus neužilgo
iszmėginamas ir pasekos yra
laukiamos su dideliu nepa-
kantrumu.

J. A.

Istorija Amerikos KOMMUNU. Tikejimiszkos kom- munos. (Pabaiga.)

Apleisime keletą smulkes-
nių tos kategorijos komunų*)
ir pereisime prie paskuti-
nės stambios kūpos, kuri yra
persigėrusi spiritiszkū dievū-
tumu.

Pasergėjome jau prie Sha-
kerių giminytę spiritistų su
tikėjimiszka ja sektoryste; tai-
pogi nurodėme ant dvasiszko-
sios giminytės tarp tūmetinių
dievų „instrumentų“ ir su-
musztų ant „draugijinės archi-“

*) Tūmi labiaus neraszysime apie
kooperatyviszkiasias kūpas, kurių
daug dygo Amerikoje. Prie tokių
reikia parokūti *Anaheim* Californi-
joje, uždėta per Hansen'ą. Sąna-
riai tos kūpos buvo amatininkais
„be skatiko ir be kredito“. Kožnas
padėjo mažą sumą piningu, prieg-
tam rupinosi apie uždarbį; užezėdy-
tus piningus dėjo į visūtina kasą.
Hansen'as tūmi tarpu užpirko žiamę,
kurią apdirbinėjo *svetimomis ranko-
mis*. Tokia kooperacija suteikė są-
nariams žiamę ir pelną. Pats Han-
sen'as skundėsi paskui ant apgavy-
szčių pralobusių svetima proce sąna-
rių. — *Vineland* New Jersey'je bu-
vo niekas kitas, kaip porceliacija
ziemių patrijotiszkio Landis'o, kurs
ant to szauiniai uždirbo. Jo kolio-
nistai lygiu budu patrijotiszkai el-
gėsi, nės apdirbinėjo žiamę, idant
ją paskui brangiai pardūti. — Tik-
rai kooperatyviszka kūpa buvo
Prairie Home, uždėta pagal pro-
jektą Boissiere'as.

tėkturos“ dirvos utopijiszkū
kommunistų. *Oneidos* uždė-
tojai turėjo — jeigu galima
taip iszsitarti — tiesius prie-
tikius su tūmetiniu tikėjimisz-
ku apsvaigimu; Noyes, ko-
liuk pastojo kommunistu, bu-
vo jau iki ausų nubridęs teo-
liogiszkūse gincuzėse ir susiži-
nojimūse su dvasėmis.

Pridurkime, kad ne vien
sumusztieji utopijistai įiesz-
kojo iszrinktųjų, turinczių su-
sineszimus su dvasėmis, bet
budavo ir taip, kad ir szitie
pasterieji teikdavosi užmesti
akį ant socialistiszkū teorijų
ir pasistengdavo apie įkunyji-
mą svieto, paremto ant kom-
munizmo. Priminkime tik
apie Harris'ą ir Smith'ą, apie
jų uždėtąją „nanjojo gyvas-
ties brolystę“. Jų komunos
taeziaus greitai paio. Kom-
munų sąnariai, kurie pradzio-
je buvo labai paklusniais dėl
dieviszkųjų „instrumentų“,
pasirodė neviernais Tamo-
sziais tūjaus, kada tie apreisz-
kė jiems norą dvasių, idant
visi turtai butu aprasztyti ant
vardo vyriausiojo medium'o.
Toje paczioje gadyneje likosi
įkurta kommuna *Oneida* New
Yorko valstijoje. Uždėtojas
jos, Noyes, buvo žmogus su
nepaprastais gabumais ir su
dideliu mokslu. Jo tikėji-
miszkas nūmones galima su-
traukti į sekanczius zodzius:
„Reikia pagrįžti prie principų
senovybinės hažnyezios, reikia
prisiartinti prie Dievo; tūmet
ir maldos bus iszklausytos ir
apturės tinkamą atsakymą;
pasidėkavojant „tikėjimiszka
kuracijai“ — pagrįžsime į
gadynę stebukly. Tikėjimas
pagydyd mus ne tik moralisz-
kai, ale ir kuniszkai; jis pa-
naikins sziađyksztį Mamono
garbinimą, kadagi tikėjimas
patraukia prie paklusnybės
Kristui, prie komunizmo ir
nesmertelnybės“.

1847 m. Oneida turėjo vos
40 szalininkų, 40 akrų žiamės
ir 2 tukstancziu dolerių sko-

los. Brooklyne, N. Y., ir Wallingforde, Conn., tapė uždėtos giminingos komunos; Brooklyn'o ir kitos jai giminingos komunos susieliejo vėliaus į draugę, tiktai Wallingfordo kommuna stovi skyrimai ir auga pusėtinai gerai. Neprastesnis yra Oneidos stovis. Grynas pelnas jos išneša kas-met 15-20 tukstančių dolerių, o nekuriūse metūse pasiekė net \$60.000. Apart žiamdarbystos sąnariai komunos užsiima išdirbysta šilkų, kelionės maiselių, etc. 1874 m. Oneida valdė jau 654 akrus žiamės. Turime paženklini ezion tai, jogei abi komuni turi tiek daug darbo, jogei samdo kas-met 250 darbininkų.

Noyes'o pasekėjai iš didesnės dalies yra amerikiečiai; jie vadina savę *perfekcionistais* — taip labai mat jie tiki į savo tobulizkumą. Idant išgelbėti žmogiją iš sziadyksztės priespaudos, jie veda energiską propagandą; apart kningų, jie išleidžia keletą laikraszezių. Galiausiai ir apie savę neužsimirsza, nėra perfekcionistai skiriasi nū kitų tikėjimiskų komunų tūmi, jogei turi visiszkai geras izskalas, turtingus kningynus ir praneszių susirinkimus. Pas jūs užtiksi veikalus Darwino, Huxley'o, Tindall'io ir kitų vadovų sziadykszezio mokslo. Oneidoje yra taipogi kemiszkoji laboratorija; kožnas naujas izradimas atranda didelį interesavojimasi komunoje.

Komunos valdžia yra labai sukrauta. Randasi ten 48 departamentai; apart to, yra 21 kommitetas. Skaitlinė toji bus mums suprastina, jeigu pridursime, kad ir „pasi-vaikszeziojimai“ turi savo kommitetą, kuris jūs iztaiso, pasmagina, etc. Nežiurint ant tiek daug „auklių“, administracija komunos yra puiki; kožnoje valandoje gali

igyti teisingas skaitlines komunos turtų, stovio kokios atskyrios szakos darbo ir tt. Užveizda izsdūda visada teisingą rokundą; visi dirba; sulyginimas lyezių tiesose yra kupinas.

Irėdnė, kuria perfekcionistai įpatingiausiai skiriasi nū kitų komunų, yra *valnoji meilė*, suprasta kaipo prispirtinas komunizmas lytiszkūse prietikiūse. „Egoistiszkoji“ meilė yra parokūjama net už grieką. Sankeija dėl tokių prietikių komunos sąnariai atranda biblijoje. Idant izvengti nevaingumą moterių, užvesta „lytiszkąjį parinkimą“. Vaikai auginami izvien; atskyrus departamentai dėl kožnos kategorijos vaikų, pagal jų metus, užsiima vaikų prižiurėjimu ir tt.

Koravonės įstatymų nesiranda; į jų vietą įvesta *kriticizma*. Sąnariai susirenka vakarais ir izsgėdina nusidejusį draugą. Nordhoff, apraszinėdamas vieną tokią „kritikos“ sessiją, priduria, butent ji galinti izvaryti net drugi; perfekcionistai druceiai tiki į gydanczią galybę „kritikos“.

Nauji sąnariai yra labai atsargiai pūimami; valnoji meilė paaiszkina mums tą atsargybę. Oneida vis dai auga, kaip ir Wallingfordas. Turime ezion priminti, kad kandidatai paprastai labai greitai pasidūda įtekmei įprozių komunos. Geriausiu davadu to yra užsilaiymas taip vadinamų valkatų (tramps), priglaudžiamų ant žimos, kurie kūne visūmet tampa gerais ukėsais.

Darbas yra valnas, be jokiu apsunkinimų, tacziaus visi yra darbsztus ir rupestingi. Perfekcionistai izš vienos pusės tikrai nutobulino gyvenimą, o minėtina tūmi, kad padarė jį linksmesniu ir margsniu, nuplėszdami visus varžanczius jį ryszius. Nordhoff, prieszininkas komunizmo, taip

apie tai izsztaria: „Kaip ten nebuk, tacziaus szitas gyvenimas yra daug smagesnis už smulkaus farnerio gyvenimą“.

Sveikata sąnarių Oneidos ir kitų komunų yra visiszkai gera. Nevat ten, kur vieszpatauja neiszteklus, gyvenimo izslygos yra geresnės, nėra komunistai nejauczia taip skaudžiai rupestzio apie ryt-dienį.

* * *

Perstatėme gyvenimą komunų ir jų plėtojimasi; nurodėme taipogi ant istoriszkųjų momentų jų atsiradimo ir ant rolės, kokią jos atliko.

Sziadien tik smulkios komunos izsdygsta ir neatlieka jokios rolės. Jų gadynė jau perėjo, nėra perėjo jau ir gadynė nesucentralizūtos pramonės. Jeigu kommuna sziadien gali turėti svarybę, tai bene tik tokiame atsitykyje, kada ji butu didelė — kada teritorijiszkai ir kas atsieina darbo įnagių butu didelė. Tokios komunos tacziaus negali izsdygti pakajingu būdu, kitos neturi jokios drauginės prasmės. Tatai krutumas, kurs prasidėjo gadynėje Oweno ir Brisbane'o, pasi- baigė. Tie, kurie nori kito- kio davado, turi sziadien vienytiesi į polytikiszkas draugystes, į partijas, idant igyti galybę, kuri galėtu užvesti didelę komuną, komuną su vieszpataujanczia sziadien technika pramonėje, apiman- czią visą valstiją, visą žiamės kampa.

Tatai jeigu sziadien komunos neatlieka tos rolės, kokią jų uždėtojai norėjo joms įteikti dėl užstosianezio atgavimmo draugijos, tai kaltenybė guli ne pacziose komuno- se, ale izslygose viso svieto. Komunos sziadien negali izgelbėti nei tikėjimas, nei diktatura; jos neužsilaike ir neužsilaikeys dėlei augszeziaus paminėtų priesazecių, toli platesnių ir izsplaukianczių iz

davado ir *visų izslygų* drau- jos. Berods, turime sziad- tą faktą, jogei tikėjimis- komunų yra daugiau, j- jos izsilaike ilgiaus už kit- medegiszkai geriaus stov- eziaus tas nieko nedavdz- ant naudos tikėjimiszk- komunizmo. Izš savęs- sipranta, kad tikėjimis- komunų sąnariai psychi- kai jaučia savę pririszt- prie savo komunų, įtiki į- ateitę, tūmi tarpu kaip netik- jimiszkųjų komunų sąnaria- jeigu tik nori padaryti kok- įtekme ant draugijos — tu- izsztoti izš komunos ir prie- nora ją suardyti. Nedarys- me ilgų izsvadziujimų, ka- szitie paskutinieji tame daly- ke turi pirmystę, kad jie stov- areziaus drauginiszkajo kru- tumo. Bet ar tikėjimiszko- sios komunos izstikro tarps- ta? Augimą matome tik- Ebenezer'e ir Oneidoje. Vien- na ir kita gyvena ne vien izš savo procsės, ale ir izš sandi- ninkų; galiausiai — o tas yra svarbiausiu dalyku — visos sziadyksztės tikėjimiszkosios komunos negali prilgti nei tukstantdalei tos svarybės, kurią turėjo nenusidavusi harmonija Oweno, arba su- bankrutyje asociacijos Fou- rier'o. Ir nėra dyvų; tūmet mat dar galima buvo sapnūti apie komunas, sziadien gi reikia mislyti apie valstijas, kurios galėtu reguliūti izsdir- bystą kitokiu būdu, ne kad- sziadien dedasi; pirmutines- galima buvo uždėti keliu a- pasztalystės ir smulkios sub- skripcijos, antras-gi galima- tik per nūgriovimą sziadyksz- tės ukės.

Komunos perstojo sziad- dien eiti į rokundą; jeigu-gi- atsiras dar kur nauji eksperi- mentai, tai jie jau neturės dė- mus didelės svarybės. Kož- nas įstatymas, kožnas susitren- kimas ant dirvos drauginės- įstatimdavystės, kožnas naujas- didelis straikas yra didesniu

kiu, neg tukstancziai žiamės, kuriūs — atitovs nū svieto ir kovos — s komuna. Del atgim-o drangijos nereikia jiesz-naujų žiamų, pakaks tos, ra. Tai ką galime pasa-apie prasme, kokią *szia* komunos gali turėti; kita, jeigu atsigrižszime i teitę. Brookfarna, kurią organizavo tūmetinės intel-entiszkos sylos Amerikos, a davadu įtekmės, kokią venas ir mokinėjai Fourne-o darė. Ar-gi intelektu-izskosios žvaigždės Ameri-os, ar-gi tokis Chaning, awthorne, Curtis, Greeley, kokia Margarėta Fuller ir augybės kitų tik dėl savo kapryzo norėjo pamesti „ap-galinczią“ Amerikos demo-kratija, idant procėje ir var-gūse blogai įtaisytose kom-munose gyventi? Niekas neeis į gincą su mumis, kada atsiszauksime ant tų faktų dėl iszrodymo įtekmės anūmeti-nių komunų ant amerikisz-kos draugijos; toji įtekmė bu-vo apsirėiszkimu socijalisti-szkosios mislies; Amerikoje utopijiszkas socijalizmas tu-rėjo taip apsirėiszkiti, turėjo susikristalizūti Harmonijoje ir Brookfarmoje, turėjo ap-siaupti tikėjimiskas sėktas, turėjo nusismelkti pas iszpa-žintojus Swedenborgo ir szali-ninkus Oneidos, o nevat ir pas Jansonistus, į Keil'io sėktą ir kitas kūpas, kuriūs isz Euro-pos pribuvo į Naujajį Pas-vietį.

Komunų gadynė traukėsi nu 1850-60 m., iki naujo persilaužymo pramoniszkosios technkos. Nū tos valandos, kada pramonė pradeda viesz-patauti, kova įgyja naują pa-vidalą, atsikreipia priesz mo-nopolizma.

J. A.

Grabai pustynėje.

(Perdėjo J. A.)

(Pabaiga.)

III.

Kiek tik akys apžvelgti ga-li — bekrasztis, apžėles žole tyras, milžiniszkoji lyguma. Kur nekur tik pavieniai kru-meliai, o dar recziaus sukiur-žę medeliai paženkliina vin-giūtą bėgį upelio, kuris, mait-inamas isz oro iszpūlancziu drėgnumu, tai tyliai, atvangiai teka per lygumą, tai su truk-szimu ir smarkybe oszia savo lovyje.

Nepertoli nū upelio, ant kaukaros nedidelės kalvos, stovi kelios szėtros. Yra tai abazas emigrantų, į Californiją traukianczių, kurie nusiszah-no nū vieszkelio, idant arty-mystėje vandens pakajingai ir nepriegulmiai nū kitų isz-eivių perleisti naktį ir savo gyvulius per keletą adynų nakties ant skanios ganyklos paganyti.

Visas burelis iszeivių prigū-lėjo prie vienos szejmynos. Ruimingas, audeklu uždengtas vežimas talpino savyje beveik visus rakandus ir daigtus, li-kucziai buvo sukrauti po ne-didele szėtra, szale vežimo pa-statyta. Ant upelio kranto ganėsi banda, susidedanti isz keliolikos jauczių darbininkų, penketo szulnų žirgelių ir po-ros grazių karvuczių, kurių szviežias pienas buvo labai skaniu pridėczku prie stalo neiszlepintų ir pilnų auksinės vilties iszeivių.

Linksmi veidai ir mažai dar nuneszioti aprėdai iszeivių dū-da suprasti, jogei dar tik ke-letą dienų ant nūzmaus tyro randasi ir kad dar nepažinę yra sunkenybių ir vargo to-kios kelionės, o visūtinas link-smumas iszdūda gerą viltį į ateitę. Taip, sąnavaitė jau ga-lėjo sukakti nū tos dienos, ka-da musų iszeiviai paliko užpa-kalyje paskutines žmouių sė-

dybas ant Missonriės kranto, o puikiūs ateitės viltis dar ne-apieidė jų szirdis.

Nedidelė ugnelė liepsnojo priesz szėtra, o aplink ugnelę rūszėsi pusėtinai senyva mo-teriszke su jauna dvylikmete mergaite; nepertoli nū ugnies ant maiszo kornų sėdėję taip jau senyvas žmogus, kurs, ru-kydamas pypkę, su pasimėgi-mu dabojo porą jaunų vaiki-nų, besirūszianczių apie veži-mą, ir kitą porą, kuri varė bandą pagirdyti.

Ale dar dažniaus jo pilnos džiaugsmo akys kreipėsi į szo-ną upelio, kur ant augsztoko kranto sėdėjo jauna ir graži mergina szale jaunikaiczio, ir taip linksmiai jiedu szneku-cziavosi, jogei tarytum visas svietas jiemdviems tik prik-lausė. Sziltas pavasario oras, nusileidžianti saulė, kuri pas-utiniūs savo spindulius leidė ant bekraszeio tyro, suteik-dama jam pavidalą žaliūjan-czios jurės, ir rustus tylumas, užstojantis vienkart su vaka-ru, suteikė visai tai regyklai neapsakomą grožį ir smagu-mą. Ir senasis Lindvikas, kadagi jis tai buvo su savo szejmyna, ilgai sėdėjo, tary-tum po įtekmė iszpuikusios gamtos, tylintįs ir užsimisly-jęs; galiausiai tykai į paczią praszneko:

— Isztikro ezion gražu, gražiaus neg Ohio valstijoje, gražiaus neg ant kranto Mis-souriės! O kada pažiūriu ant musų busiancziuo žento, tai net szirdis mano jūkiasi, nės bent man mirus jis bus dėl jus vi-sų parama: juk niekas negali žinoti — pridurė po valandė-lės — kada į amžinystę per-sikelti iszpuls, gal but anks-ecziaus, nē kaip žmogus misly-ji.

— Tik nesznėkėk apie tai, mielasis — atsiliepė pati — esi sveikas ir drutas, greicziaus asz smerties galiu laukti: ale užminiai, kad tav ezion labai patinka — ir asz tai pripa-

žįstu ir turiu tik tą vieną tro-szkimą, tą vieną maldą, kad ir ateitė musų taippat graži butu.

Toje valandoje isz kito isz-eivių abazo atlėkė iki ausų jūdviejų garsas linksmios dainuszkos, kuri musų senu-kams atgabeno ant atminties perleistas dienas jaunystės, ir po įtekmė pabudusių atmini-mų nutilo abudu, stengda-miesi pagauti atskyrūs žo-džius skambanczios tolumoje dainuszkos.

Andrius ir Sara vis dar sė-dėjo ant kranto upelio; iszgir-do ir jiedu skambanczią tyre dainuszką, tacziaus, užimti sa-vimi, nepaisė ant jos. Tokia auksinė ateitė atsidengė dėl jūdviejų, taip labai užėmė jū-dviejų karsztą vaidintuvę, jo-gei nei trumpos valandėlės dėl praicitės atminimų negalė-jo paszvesti. Szneku-cziavo-si apie klotingą pradzią kelio-nės, apie laimingą nuvykimą į Californiją, apie meilę, o į-patingai apie amžiną jūdvie-jų szirdzių susivienyjimą, ku-rį kuningo ranka artymiau-siame miestelyje uždėti turė-jo. Szirdys jūdviejų taip pil-nos buvo meilės ir laimės, jo-gei atsiminę net apie Johną (kuris, regimai norėdamas isz-vengti atsisveikinimą, pirm-jų iszvažiavimo pasileidė į to-lymą kelionę pas gimines), prizadėjo Californiją pasiekę tūjaus nuraszyti jam gromatą ir prieteliszkais žodžiais jį suraminti.

Nežinojo ir nesitikėjo na-bagai, jogei Johnas toje va-landoje labai arti radosi, net kožną jūdviejų žodį girdėjo.

— Ir kada ant galo susi-lauksiva senatvės — kukždė-jo Andrius atydžiai klausan-cziai merginai — kada busi-va toki seni, jogei sunku mu-dviems bus kojas pavilkkti, tai troksztu, kad mudviems taip eitusi, kaip Philemonui ir Baucis!

— O kas-gi atsitiko su tū-

mi Philemonu, kurs bene tik tavo vienžiamietis yra? — už klausė Sara.

— Ne, mano meile, nebuvo jis mano vienžiamietis — atsakė jūkdamasis Andrius — tik sena, labai sena pasaka apie jį pasakoja — ir ezion pasiskubi no numylėtinei pasakyti žinomąją apie tąją porą pasaką.

Toje valandoje, nepilnai už szimto žingsnių nū jūdvių iš lindo iš pakrantės nubalės ir persimainęs Johno veidas. Visa jo pastova buvo purvuse, nėsa, szalydamasis nū emigrantų, visą tą kelionę ant kelių, klupezias atrėpiojo. Deszinėje rankoje laikė ilgą karabiną, szoninėje kieszėje kyszajo revolverio rankena, ir taip apsiginklavęs, nubalės, purvinas, panėszus buvo veikiaus ant aukos baisingos beprotystės, nėg ant apmądu gorūjancio žmogaus.

Kada ant szuvio atokumo prislinko, atsargiai išskiszo galvą iš pakrantės, kur augszta žolė visiszškai jį paslėpė, o paraudonavę iš pasitimo jo akys atrado kelį per tirsztą žolę, ir su tygro nūžmybe saugojo savo rengiamos piktadėjystės aukas.

— Galiausiai turiu — isztarė pridėdamas karabiną prie peties — vargszas, pasigailėjimo vertasis Johnas bus atkerszytas ir neiszmanėlė mergina galės kitą sav mylėtinį pasijieszkoti, neisztruksi jū — sukriokė pasiutiszškai, kada pamatė, kad sėdinti szale Sara pasilenkė, visą jį uždengdama savim — neisztruksi man, turiu gana laiko dėl isztykojimo geresnės progos, o ne veltu mokinausi per szimtą žingsnių pataikyti į akį bėgancio elnio!

Sara toje valandoje pakėlė jūkdamasi galvą, taip, jogei Johnas pamatė kaktą Andriaus ir, prispausdamas karabiną prie paties, padėjo ant gaidžio pirsztus.

— Sakai penkis szimtus

metų pergyveno Philemonas ir Baucis — jūkesi mergina, pasikeldama.

— Taip, su virsz penkis szimtus — patvirtino jaunikaitis taip garsiai, jogei net senasis Liudvikas į jūdu dirsterėjo.

— Beje penkis szimtus metų gyveno jiedu, po kam vienoje adynoje numirė, ko ir dėl mudvių troksztu.

— Ak, puikiai, stebuklingai — atsiliepė deganti meile mergina ir pasilenkė prie jo, idant apdovanoti jį pabuėziavimu — puikiai!... toje valandoje garsas szuvio pasklido po visą tyra. Du su žiedūtinu be žodžio parkrito ant žolės. Viena kulka perskriodė galvą Saros ir kaktą Andriaus ir, kaip kad geidė, numirė abudu vienoje minutėje.

Johnas pasergėjo staigų pasilenkimą jaunos merginos, ale buvo jau per vėlu, kulka jau buvo savo piktadėjystiszkoje kelionėje ir jokia žmogiszka galybė negalėjo jau jos sulaikyti.

O vos tik pasklido garsas szuvio, Johnas, perimtas baisinga baimė prispaudė burną prie szalotos žiamės, idant iszventgti baisingą regyklą, ir tik kada iszgąstingi vaitojimai nelaimingos szeimynos pasiekė jo ausis, pabado isz apszvaigimo; suprato baisybę savo piktadarystės. Plaukai pasisziauszė, trenkė į szalį karabiną ir szoko prie vietos nelaimės.

Dirsterėjo... ir sudrebėjo... iszvydo motyną gulinciją ant lavono savo duktės, pažino brolius ir seserį, spaudžiančius szaltas rankas nelaimingų aukų nedoraus piktadėjo ir nelaimingąjį tėvą, raujantį sav plaukus isz nusiminimo, tacziaus jo niekas iki sziol dar nepasaugojo.

Galėjo dar pabėgti, ką ir mislyjo padaryti pradžioje, tacziaus kur turėjo pasislėpti

nū savo sąžinės? Kur tik pažiūrėjo — visur regėjo baisingą regyklą nužudytų aukų. Valandėlę tik kariavo su savim ir neperlauztinas pasirizimas sužibėjo jo nūžmiose akyse.

Tamsta Liudvik, ir visi jus, kurie szirdžia su nabasztininkais suriszti buvote — suszuko drebanėziu balsu ir jo veidas lavono nublankimą įgyjo — pažvelgkit sztai ant manės, asz esmi žmogžudiu, ale Dievas yra liudininku, jogei nebuvo mano mieriu atimti nū jus dukterį ir seserį!

Tiktai senasis farmerys ir du vyresniu jo sunu patėmyjo jį, likusioji dalis szeimynos, užimta brangiais lavonais, nepasergėjo jo visiszškai.

— Žmogžudi — suszuko Liudvikas balsu, kuriame atsiliepė visas tėviszkos szirdies skandėjimas — žmogžudi! ką mės tav padarėme? — ir gailėstis daugiaus nepavelyjo jam sznekėti.

— Taip! asz esmi žmogžudys! — atkartėjo Johnas apkurtusiu balsu — ir tegul Dievas man tą nusidėjimą atleis, nės atlygisiu už jį savu gyvaszciu!...

Ir vėliuk sutrnkėjo szuvys ir trecziasis lavonas sudribo ant žolės; kulka isz revolverio sav galvą sutrupino.

Tarytum užgesanti žvaigždė saulė augsztutiniu savo krasztu apszvietė isz tolo tyrą ant kelių minutų ir tamsi naktis viską jūdu apvalkalu užtraukė. Szalė kelio, kur ilsejosi kiti emigrantai aplink didelės ugnis, skambėjo garsas dainuszky, nės vakaras buvo taip mielas, taip sziltas! Tik tai senojo farmerio abaze vieszpatavo tamsybė ir grabinė tyla.

Ne viena, bet tris dienas užtruko senasis Liudvikas ant tos nelaimingos vietos, ir kada galiausiai iszkeliavo tolyn, paliko užpakalyje tris nūbodzius kapus. Du isz jų buvo dai-

liai žaliomis velėnomis apdėtu ir du jaunu medeliu, nu kranto upelio iszrautu, apskleidė szaltą gulyklą jaunosios poros. Trecziasis kapas atokiai nū szitų dviejų, ir tik prasta kruva žiamių paženklino vietą žmogžudžio.

Pavalnai ir smutniai burelis iszeivių pasileidė į sunkiąją kelionę. Garsus vaitojimai ir skundai nutilo jau, tacziaus dažnai, labai dažnai, po dienų ir nedėlių dar, kreipėsi aszarėtos akys iszeivių į vakarus, į szoną, kur szaltoje žiamėje dvi brangi žmogysti amžiu mėgu ilsejosi.

Sziadien be abejonės anūdu medeliu ant kapų szauniai užaugo ir ant jų szakų prisiglaudžia be abejonės anukai tų pauksztelių, kurie pirm daug metų, tupėdami ant linkstanczių szakelių, nūszirdziu balsu jauną porą amžinu miegu užmigdė.

* * *

O jeigu duszioms numirusiųjų pavelyta yra kartais priimti žiamiszkaį savo pavidalą, tai be abejonės toli už grabo siekianti meilė atvylioja ant szitų dviejų kapų dvi czysti nesutepti duszi, kuriodvi, iszkildami augsztai ant tyro, su smutniu nusiszpsytojimu n.inavoja laimingas valandas trumpo savo gyvenimo ir smutniai grįžta į dangiszkaį savo tėvynę, idant, suvienoti ant visados drangeje, isz drangės iszmelsti palaiminimą dėl brangių jomdiem asabų, kurios pirm daug metų sukasė nūbodzius kapus, szlakstydamos jūs aszaromis, ir galiausiai susimylėjimą dėl klaidžiojancios aplink nūbodziu du kapu dvasės, kuriai prie jų dviejų nevalna prisartiinti, nėsa tarp jos ir anų dviejų czystų duszių stovi baisingas paveikslas padarytos piktadėjystės! — Tai yra grabai pusytynėje.

Sz lietuviszku dirvu Amerikoje

— Pittston, Pa. (koresp. „Vienybės“). Neesmi asz isz paszaukimo rasztininku, delto ilgai laukiau, ar neatsiras kas kitas geresnis, kurs pranesztu kaip gerus, taip ir negerus dalykus isz szito miestelio del visumeniszkos lietuviu zinius. Nesulaukdamas vienok nusidroziau paiszelj ir sztai jums ryszelis zinucziu.

Jau bus du menesiu, kaip Sz. Jurgio draugyste pas mus kele puta, arba baliu, su di-dele iszkilme, ant kurios pasikviete lenkpalaikj Gano alias Zelevskj, idant laikytu kalba ir pranesztu mums apie gerus darbus Sz. Jurgio, zinoma lenkiszkoje kalboje, nors ezia lenko nebuvo nei pypkj kam pakrapsztyti. Na, ale tai vis laiptas augsztyt, nes lenkiszka! Mat reikia jums, broliai, zinoti, kad nekurie „abivateliai“, o ipatingai pravadyrius Draugystes Sz. Jurgio, niekumet negali ikimszti savj galva, kad galima butu prakalbeti lietuvininku susirinkime lietuviszkai, nors tam ju oratoriui nelabai gerai ir pasiseke tami sykiu. Kada paszauke ta ponpalaikj ant estrados, tai uzsilipes pradego liuto balsu taip basiai rekti, kad lietuviai, nesuprasdami jo kalbos, mislyjo kad jis prakeksinu keikia; eme jam ty-cziotiesi ir taipogi rekti taip labai, jogei priverstas likosi szalin atsitraukti, ka ir padare, murmedamas: „wszystko bydlo“. Neiszmanau kokią naudą atnesza mums svetima kalba.

Dabar tas pats ponas rengia Pittstono lietuviams lenkiszka teatra. Visi ji reme isz tikros szirdies, pirkdami po 50 tikietu ir po 100, o ipatingai klebonas liet. parapijos paeme daug tikietu ir prizadejo didelj parémima delto, kad tai bus parodyta lenkiszka, o ne bet — kaip prastai. Nezinau

kaip jus, broliai lietuviai, jau-cziate, ale man tai labai skauda szirdj ziurint ant tokiu darbu. Del lietuviszkos nau-dos daugumas isz musu gailisi ir deszintuka paszvesti, o del svetimtaucziu nesigaili ir 100 doleriu. Szviesainis.

Gromatnyczia.

— Vienam isz Du-Bois. Kas atsiunte \$7,00 ant kningu ir groma-toje neparasz savo pravardes, nei adreso? Praszome atsiliepti

— M. Zioba, Bostone. Apgar-sinimas kasztis \$1.00.

— Ziamiu norintiems. Katic raszete gromatas su uzklausymais apie ziames, tai nepoilgo apturesite tikras zinas, kadagi mes susinesz-me su ziamiu „Commissioneriu“ ta-me dalyke.

Pajieszkojimai.

Pajieszkau vietas uz par-davika ar kningu vedeją isztorą. Tris metus esmi tarnaves sztore ir moku ta darba gerai atlikti. Sze-ku lietuviszkai, angliszka ir lenkisz-ka. Esmi 20 metu senas, nevedes turiu geriausias rekomendacijas. Adressas mano: Mat: Brazys 11 W. Porter st. Waterbury, Conn.

Uzmokėjo Už Laikraszi.

„VIENYBE LIETUVNIKU“

J. Andrius Cleveland	\$2,00
J. Diezbalis	„1,00
J. Mantvila	„1,00
J. Lambertas	„1,00
A. Maczys	„1,00
A. Levickas New York	„1,00
A. Kolita Saoth Bank Ang	„75
F. Kurtinaitis Shenan.	„2,00
M. Kaurin Bridgeton	„1,00
A. Silk Sag Harba	„1,00
J. Bindokas Northford	„1,00
M. Szlekis Mc Kees Rock	„1,00
P. Barowski Milwaukee	„1,00
J. Skinkis Gilberton	„1,00
A. Sakalauckas Plymo.	„1,00
M. Urlakis Baltimore	„2,00
V. Dereszkevyczia	„1,00
K. Milasziaviczius	„1,00
J. Bindokas	„2,00
J. Kailius	„2,00
M. Radavyczia	„1,00
V. Niamura	„1,00

A. Niamura	„1,00
K. Adomaitis	„1,00
A. Balsevyczia Milwau.	„2,00
K. Radzevyczia St Helen	„1,00

DEL SKAITYTOJU.

Ant pareikalavimo siuncziam ant paziuros viena numerj „Vienybės“ dykai. Raszant j redyste su reikalu, reikia prideti uz du centu marke del atsakymo. Uzmokėjusieji, o nepakvitavotieji abonentai tegul atsi-szaukia. Raszant apie permainyma adreso, butinai reikia pasakyti vieta, kur pirma laikrasztis ejo. Redyste.

Uzdejes kroma Pittstone, parda-vineju viska kumi pigiausiai.

Juz Pauksztis.

4. Broad st. Pittston, Pa.

Jones and Davies

Kriaucziai, paveldėjai James'o Smiley. Ivairiausių veisliu tavorai ir sampeliai del pasirinkimo. Gerumas tavoro ir darbo yra gvarantavotas. Pigiausics prekės Tėnyk adresuą

No. 12 MAIN Str.

Smiley's Old Stand.

1. (III.) 1891.

Rukyk

Hes's

„Stripped“
TABAKA.

Kningos! Kningos!

Pas M. Mocku galima gauti visokiu lietuviszku kningu, k. t.: maldakningu, istoriszku, mokslisz-ku, dainintu, sztukanu ir kitoku, kokiu dar ik-sziol nebuvo, o parsidoda uz ziama preke. No-rintieji aptureti kningu kataloga raszkykite gromatas ir indokite marke uz 2 centu del atsakymo. Adressas:

Mr. M. Mockus,

P. O. Box 51 Detroit, Mich.

Milaucko Krome parsiduoda szip-kortes ant geriausių ir drucziausių akurutu pigiau ne kaip kitur.

The Australian Medicine Co's Great Tonic Blood Re-medy. Australian Red Weed (Australiszkoji Raudonoji Zole). Didziausia kranja czystyjanti gydykle. Szimtus ligu pagyde szitoji gydykle. Australiszkoji Raudonoji Zo-le yra pardudame kozname krome ir aptiekoje.

Krautuves: ant Pu-blic Square Wilkes-Barre Pa. ir 3 S. William str., New York'e.

Mes gyvename gadyneje progres-so. Koznoje szakoje zmogiszkojo veiklumo — prekyboje, dailose, moksluse ir mekanikoje nauji daly-kai yra iszrandami, naujos buitys iszpletojamos, senosios teorijos nu-griannamos, paseneye bukiai atmeta-mi. Szitas progressas visuse daly-kuse uzkliude zinoma ir aptiekoryste su medicina. Pasekomis to yra toji buitis, jogei daug permainu tapę i-vesta į gydymą ligų. Daugelis gydykliu, placziai vartojamu musu tevų ir daktaru tapę atnestos, kaipo nevien nenaudingos, bet neretai dar ir kenkiancios. Taip merkurio (gyvsidabris) buvo labai pl. eziai var-tojamas senoveje, sziaudien-gi jis yra pripazintas uz kenkiantj vaista ir jo vartojimas yra kaip galint vengia-mas. Tokiu budu, kada sakoma yra „musu tevų gydykle“, negalima yra visumet akla i jos gerybe tiketi. Nauja gadyne, nauji reikalai, naujos ir gydykles. Australiszkoji Raudono-ji Zole yra visiszka nauja gydyk-le, grynai augmeniszka ir ant prak-tikos iszmeginta. Raudonoji Gy-dykle yra patiekta per szios gadynes zmones, kuriu mokslas, patyrimas ir nagrutumas yra daug toliaus aug-sztesnis, ne kaip musu tevų kad bu-vo. Taigi jie yra daugiaus mokslin-gesni patiekime geru gydykliu, neg musu tevai kad buvo. Raudo-noji zole nereikalauja, idant mes ja girtume, kadagi ja giria koznas vienas, kas tik turėjo progą ja var-toti. Kaip kranja czystyjanti gy-dykle — ji vargu ras kita tokia, kuri jai galetu prilygti. Delto-gi tukstanziais ateina pas mus groma-tos su padekavonemis isz visu krasz-tu nu tu, kurie vartodami szita gy-dykle iszsigyde nu neiszgydomu per metu metus ligu. Neturime vietas ezion drukuti tu padekavonių, dru-kudami jas ant tam tikru arkuszu, Raudonoji zole gydo sekancias li-gas: Dusulj, Asthma, Ezezema, Reu-matizma, Nerviszkuma, Malarija, Neuralgija, Dispepsija, Uzkietijima viduriu, pilvo ir inkstu ligas, skro-fulas, syphilj ir galybe kitu.

Jeigu tavę niekas negali jau isz-gydyti, tada pamegink szita gydyk-la, o tikrai busi sveikas.

MILAUCKO KROMAS vat-gomu tavoru ir visokiu naminiu dai-ktu randasi ant

No 108 Center st. Shenandoah.

DIEVAITIS

Maris Radzevyziutė.
(Tąsa)

Ant vietos pasiliko žydas, Morkus ir policija, užbaigianti savo raportą.

— Niu, kas cia bus? — praszneko žydas — ezion buvo gvoftas, manę užmuszė, asz skundą paduodu! Asz daviau piningus, atiduokit man piningus!

— Asz neėmiau jų — atkirto Morkus.

— Niu, tamstos brolis emė! Kas cia bus! Razbaininkai, manę užmuszė!

Urėdininkai pabaigė savo reiką. Pusbalsiai ant szalies susitarė su Czertvanu ir nuvažiavo szvilpuodami, regimai kantanti isz atliktų pareigų. Morkus padėkavojo vyrams už pagelbą, paklausė kur Ragys ir pasileidė ažuolo link. Žydas paskui sekė.

— Asz savo piningų nedovanoju! Arba girią, arba piningus atiduokit! Sakau, atiduokit! Perskaitykit kontraktą, užmokėjau deszimtį tukstanezių. Asz jų nedovanosiu!

Morkus tylėjo, kaip žiamė. Gať neklause.

— Niu, pon, kam pyktis, asz ponu duosiu dar deszimtį tukstanezių! Atiduokit girią, duodu daugiau kaip verta! Kam tos provos ir pykestis? — bumbėjo žydas jau pakarniu balnu.

Antras tylėjimas. Žydas szniokszte isz piktumo. Griebėsi už tikriausio pragumo.

— Tamsta, tavo brolis yra man isiskolinęs ant penkiolikos tukstanezių, asz tav viską pavesiu už szitą girią. Darykime sutikmę.

Per szakas spindėjo saulę nuo pievutės. Morkus atsigrižo josios link ir nuėjo. Žydas įgavo pasiutimą. Visas pajuodo, akys užsidegė baisingu žibėsiu — pastojo jam kelą.

— Netinki? — isztarė grumojancziai — bus prova! Niu, tavo vale, ale pamįk, kad nereiktu gailėtiesi! Asz dangiau nepraszysiu!

Jaunikaitis suraukė kaktą ir rankos pamojimu nuvarė jį nuo tako.

— Isz kelo, bjaurybe! — sumurmėjo — eik, kask, griauzk, ale girios szitos negausi už milijonus. Mano ji buvo, yra ir bus. Supranti!

— Niu, suprantu! — atkirto žydas, apsistodamas ant daigto.

Ant pievutės jau pasaugojo Morkų. Pakito visi trys ir tuomi sykiu Irena pirmutinė jį pasitiko.

— O ką? — suszuko — kur policija?

— Jau nuvažiavo. O tamsta ezion audrą perleidai? Ar gi tai tiko! Suszalti ir suszłapti, ir dėl ko?

— Nepraszciaus už tamstą suszłapau, o dėl ko? Ot, taip man patiko. Ar jau nekerta?

— Ne, viskas gerai. O, podis ezion ir ponas Marwitz?

— Visi sergėjome tamstos girią. Ką tamsta mislyji dabar daryti?

— Ant tų pėdų važiuoju į Kauną.

Ragys prisiartino.

— Kur Szylvutė?

Morkus ranka mostelėjo.

— Nesirupink jau apie ją — isztarė nuludęs — kelonėje krito man szianakt.

— Gyvastj jos pabaigiai? Ak, gaila, gaila! O kumelukas?

— Nežinau, kas su juomi dėjosi. Gal taipogi gať gavo.

— Ar tu isz proto iszėjai! Visus gyvulus nugalybjai per szitą naktį, o pacziam nei kam ko!

— Nera žaiko. Reikia girią sergėti. Į Kauną važiuoju.

Senis pajuodo isz gailėsties ir piktumo, nuspjovė, paszaukė szunis ir atsitraukė nei neatsisveikinęs. Ejo jieszkoti kumelės ir kumeluko. Nepaklausė net apie girios provą. Gaila jam buvo numylėtos Szylvutės ir kumeluko, kuris turėjęs buti taip iszmingu, kaip žmogus.

Įgai jieszkėjo pustynėje. Į butą neužėjo, nors buvo suszłapęs iki kaulų, klaidžiojo keikdamas ir stenėdamas. Szunias galusiai užtiko pėdsaką ir atvedė jį ant vietos.

Szylvutė gulėjo negyva, purvina, su sukrekejusiais kraujais sznervėse. Balnas gulėjo szale, ir drebantis isz bado ir szalezio kumelukas stovėjo. Aplink jau skraidė juodvarniai. Drąsesniejie jau prisiartinę prie jos stebėjosi į jos stiklines akis. Kur krumuose be abejonės saugojo ją vilkai ir žapės.

Ragys pasirėmė ant kriukio ir kuone apsiverkė, paskui labai užsirustino.

— Kad jus gať butumėte gavę, razbaininkai ir sukeziai! Kaip tie varnai, taip jus paskui skriaudas laktote, paverziate prakaitą, pajiegą, sveikatą, skatiką! Biedna Szylvute, užsiplnusi buvai geresnį gať. Nentiduosiu vilkams ir varnomis, užkasiu tavę gilai. Geresne buvai už daugelį žmonių. Jau nekelsi, negirdėsi. Sek paskui manęs tu, siratėli! Nepažindys tavęs jau motyna ir nesuszildys. Ale asz neduosiu tav nusibaigti. Eik į tuszezią stainečą, neverk!

Patraukė jį paskui savęs ir vargdienis ejo paktraukdamasis.

Varnai garsiaus krankė vis žiamyn nusileisdami.

Ant tyro nusileidė kurti naktis.

Kumeluko skundus vėjas isznesziojo pa visą tyrą...

IX.

Vėlai vakare nuobodziai skambėjo ant aptusztėjusio Vėlo kelo varpelis.

Artinosi upelo link ir galusiai palai Jurgiszkių tūntūlo. Keleivis sulaukė vaznycią, užmokėjo, ir liepė gėžti.

Tacziaus vieton pereiti per upę, pasuko į szoną ir szon riu taku nusidavė Pasvitės link. Pilnas mėnuilis iszplaukė au giedraus dangaus ir žingeidziai žiūrėjo jam į akis. Keleiv tarytum gėdinosi szviesos, užspaudė ant kaktos kepurę ir pėsi į medžių ir krumų szeszėlį. Ant kožno križdzės atyda klause aplink apsidairydamas, ejo tarytum kokis tadėjas. Kuomi artyn ejo prie dvaro, tuomi žingsniai jo ar rėsi smagesnė, atyda atsargesnė, keletą sykių sustojo, tarytum grįžti taisydamasis, tacziaus po valandėlės apsimislyjiu traukė tolyn. Tvirtas turėjo buti tas noras, kuris jį nesztatą szoną — ne namon nakties mete.

Palai sodno vartus vėluk apsistojo. Medžių szeszėlai visiszškai paslėpė. Nuėmė kepurę ir nutrynė prakaitą kaktos. Toje akimirkoje mėnuilis pakakdino savo

be, nėra dirsterejo į paniurusias Morkaus Czertvano akis ir ap-
liejo savo sidabrine szviesa jo rustų veidą.

Ko-gi jis ezion žieszkajo, toje įkyrėjusioje jam Pasvite-
je? Nereikėjo jam ezion grįžti, kaip kadaisiai, turėjo savo
guztą, buvo valnas.

Łukoszius Gralus, jeigu jį butu pamatęs su tokiu veidu,
tai butu be abejonės jam į akis pasakęs: „Turį dabar, ko
norėjai.“ Ale Łukosziaus nebuvo, ir silpnybę bei kentėjim-
mus tylaus žiamaiczio regėjo tiktai naktis, kaip jis tyli, ir
girdėjo bene tik vienas Dievas.

Isz tikro baisingas yra žmogaus likimas. Nukorojo
Morkų taja paczia Pasvyte, ant kurios tiek daug skundėsi,
isz kurios taip labai iszivalnyti stengėsi. Traukė jį dabar
tenai ne prisipirtis ir vergnūvė, ale kas-žin kokis kartus, nenu-
mađdomas noras. Likimas tycziojosi isz pasiprieszinimo, isz-
dydumo, uolybės, persekiojo jį diena ir naktį.

„Už pakutą priėmėi tėviszkąją paveldystę ir puryjai.
Eik dabar pats, nės be pakutos tos jau negalėsi gyventi!“

Misliis toji uzdegė jį visą. Kentėjo kaip ant smert pas-
merktas, užmirszdamas savo mierius ir pareigas.

Sziadlien grįzdamas isz Kauno, už mylos nuo namų, ku-
iuose per visą nedėlią jau nebuvo, neapgalėjo jausmą. Atė-
o nejausdamas to, kad už upės darbai jį laukia ir tukstantis
ventliktų reikalų. Jis, kurs nieko nesibijojo ir nesigėdino,
lapstėsi kaip piktadėjas; jis, kurs dangų laimino kada pas-
cutiniu kartu atsivėrė jam Pasvites vartai, grįžo nakezia,
per sodną.

Baisingas kersztas likimo!

Vėluk susiburė jame liekanos iszdydumo ir sylos valės —
veftu!

Vietoje atsižiuėjimo, perlipo per tvorą ir atsudurė sod-

szunias iszgirde jį, pribėgo, sargas kur ten suszvilpė,
amas paskui juos. Kas bus, kada jį pasergės szitoje
doje? Kraujas subėgo į galvą, tacziaus ėjo namo link,
amasis į tirszeziausius krumus.

Ant laimės szunias jį pažino ir pasveikinę atsitrakė;
s gal bijojo juodos tankmės ir nusivilko taipogi į prie-
gą pusę.

Atsikvėpė.

Juk jis neėjo ezion vogti, ko-gi baimyjos ir gėdinosi!..

Nome jau tamsu buvo. Ant virszaus szvietė Marwitzo
ubaryje ir žiamai miegotuvėje.

Łangas buvo atviras, vasaros vėjalis krutino užlaida, po
gu stovėjo puiki liepa.

Galima buvo lengviai įlysti į kambarį. Ale Morkus ne-
o vogti. Isz tolo atsistojo, rankas sudėjo ant krutinės,
o atrėmė į medį ir žiūrėjo į tą szviesą, sunkiai kvėpuoda-

Likimas atgabeno jį ten, kur norėjo, ir pametė ant
į ir kartybū. O kanczia turėjo buti didele, ir kar-
turėjo buti baisinga, kadagi net pabalo, o isz šupų iszi-
rė žodžiai, kurių žmonės mekad nedasižinos.

Tamsus, miklus szeszėlis mirgėjo szviesoje. Irėna Or-
viutė rengėsi į lovą, nesirupindama apie langą.

Is vis stovėjo ir žiūrėjo. Nieko daugians negėdė, kaip
asiliktį ezion su skausmu savo ir saldybe. Szituodu jausmu
vne jame į vieną.

nu szviesa užgeso. Krupterėjo, nuleidė rankas, nu-

leidė galvą ir pamazi, pamazi atsigrįžo. Rozės ezion kvėpė-
jo gardziaus, mėnulis aiszkiaus szvietė, nesinorėjo jam atsi-
traukti. Ant kranto Dubisos vos tik atsipeikėjo, nės ezion
pradėjo mislyti apie paslėpimą savo kelonės. Reikėjo isz-
nykti be pėdsako. Atsiriso tada praseziausią luotelį, paėmė
lentgalį į vietą irklo ir tylai nuplaukė. Upė nutrynė visokius
pėdsakus, užosė irklo puszskėjimą. Iszszoko ant krauto,
lentą su luoteliu paleisdamas ant vandens.

Dabar atsipeikėjęs bėgo greitai, isznuislinėdamas pasaką
dėl Ragio, dėl ko pėszcias grįžta taip vėlai. Pirmą kartą sa-
vo gyvenime nepasveikino Dievaitį, padarė ant poros viorstų
krinkį ir, atsiduręs tik jau ant vieszkelo, sumažino žingsnius.
Czion kožnas jį galejo patikti. Ale naktis užklupo ir niekas
nesikrutino. Antri gaidžiai giedojo Sandviluose, kada įžen-
gė į uleyzią. Be rupesties žiūrėjo į kiemus, tamsu buvo vi-
sur, tik Gralaus bute spindėjo szviesa.

Nenusistebėjo isz to Morkus. Smutnasis žmogus gal
taipogi vėlai pargrįžo nuo žvejonės.

Norėjo užėiti ir užklausti apie pasivedimą, ale misliis apie
Mortą sčlaikė jį. Pasimatysiva ryto. Nieko svarbaus.

Isztikro, nuo tufo laiko Morkus visiszkai nesirupino apie
savo ukės reikalus. Nesidžiaugė isz pasivedimų, nesipustyjo
isz nepasivedimų.

Ėjo tolyn. Dyvinas dalykas — visas kaimas, nezvelgiant
ant nakties, buvo dumais apsiauptas. Isz kur jie galėjo at-
sirasti? Apsidairė aplink. Visur tylu buvo.

Ot, piemeniškai gal ugnelę kur kurena su szlapiomis
szakomis, isz ten ir dumai.

Czion kas-žin kas jam po kojų pasipynė. Buvo tai Mar-
gius. Morkus pasilenkė, kad paglostyti szumelį, ir persigan-
dęs pasergėjo, kad szuva buvo apsvilęs.

— Kas pasidare, Margiau? — suszuko.

Szuva suurzgėjo gailingai ir nubėgo pirma, atsigrįzda-
mas į poną.

Perėjęs keloliką žingsnių suprato viską: opas szunięs ir
dumus. Ne isz laukų tie kartus dumai ėjo, ale isz kiemo.
Dirsterejo ir sustojo, o Margis pažiūrėjo jam į akis ir antru
kartu suurzgėjo. Paskui niekas jau neatsiliepė.

Tarytum juoda milžiniszkoji rona gulėjo priesz Morkų jo
sėdyba. Vietoje trobų, sodno ir tvorų — gulėjo krava ru-
kstanczių degėsių ir pelenų.

Kaminas buto stovėjo kaip szmekla, apsvilę medeliai
juodavo viduryje nakties, o pelenų debesius vėjas puste į visas
szalis. Nepasiliko nieko — nei anglies, nei kuolo.

Kokį pusadynį stovėjo Morkus ant vietos ir žiūrėjo. Sto-
vėjo ir pats savo akims netikėjo — jam rodėsi, kad jis kō-
kiame baisingame sapne vis tai mato. Nusiminimas tacziaus
palengva jį apėmė. Drebėjo kojos. Sunkiai atsisdėdo ant
akmenio, apsikabino rankomis galvą ir suvaitojo:

— Dieve, Dieve, kuomi asz tav nusidėjau!

Margius tarytum suprato jo nusiminimą, prisiartino prie
jo ir urgzdamas laizė jam rankas. Morkus pakėlė akis, at-
sistojo.

— O kur maniszkiai, Margiau? — užklausė — juk jie
tik dar gyvi!

(Dar neviskas.)

J. J. HOF LAND CO.

Atsiųs kiekvienam KALENDORIŲ ant 1891 m. už dyką, kas tik dėl tokio atsizsauks. Priegtam visiems velyja

Laimingo Naujamečio!

Už visas geradarystės pereinimo meto kalti esame Dievui ir žmonėms dėkingystės. Rodosi, kad ir 1891 m. pardavinimas farmų Hofa Parke ir Pulaskyje neblogiaus eis. Puiki giedra 1890 m. regisi pervirszina net 1888 ir 1889 m., nės sztai apie kalėdas turyme czion Gegužės mėno orą, ukiniškai Grudyje žiamę aria.

Vis tai tarytum pagal mūsų norą, nės apėmėme dar szimtus farmų ir užpraszone lenkus isz Amerikos ir Europos atvaziuoti dėl apsigyvenimo.

J. J. HOF Land Co.,
119 W. Water Str., Milwaukee, Wis.

P. S. Atsiųsime mapas ir visokius rasztus drukavotus kiekvienam, kas tik jų pareikalau.

KATRAS NORI UZSIRASZYT „VIENYBE LIETUVNIKU“

Ir siust pinigų už ję, tegu eina pas:

- JERSEY CITY: J. Raszkauckas.
- CHICAGO, ILL.: Bartłomieju Szpakewicze.
- MAHANAY CITY.: Juozas Milauckas.
- MAHANAY PLANE, Pa.: I. Czera-kawicze.
- NANTICOKE, Pa.: Tamosziu But-kewicze.
- PITTSBURG, Pa.: And. Tepluszi.
- Shenandoah, Pa.: Kazimieriu Ra-dzewicziau.
- Shenandoah, Pa.: Jona Bobina.
- Waterburio, Con.: J. Danisewicze.
- Scranton, Pa.: J. Bajorajti.
- Wilkes - Barre, Pa.: J. Czernika.
- Pittsburg, Pa.: Wincenta Kudziū.

Kas reikalaujate pinigų siustie į užmarę tiesiog į namus, dasiznokit pirma pas MILAUCKA.

Knigos pargabertos isz užmares, o kuros randasy krautuweje knigu Juozapo Pauk-szczio, PLYMOUTH, PA.,

- 1. AUKSO ALTORUS, arba SZALTINIS - dangiszku skarbu 2,25 ct., 2,75 ct., 3,25 ct., 4,00 ct., 4,50 ct., 5,00 ct. ir 5,50 ct.

- 2. SENAS ir naujes AUKSO ALTORYS pujkej apdarytas..... \$2,75 c.
- 3. Toke jau kn. prastesniu apdaru..... \$2. 25 c.
- 4. GARBE DIEWUJ ant auksztibes pujkej apdarita su kabute..... \$2,00
- 5. Toke jau su prastesniu apdaru..... \$1, 65 c.
- 6. BAŁSAS Balandėlės 1,50 ct.
- 7. SZALTINELIS Diewiszkos łoskos arba widutinis Aukso Altorius 1,25 ct. ir 1,45 ct.
- 8. KANTICZKA 1,00 ct.
- 9. HISTORIJA SENO ir Naujo izstatimo su abrozeleis 025 c.
- 10. Historije seno istatymo 050 c.
- 11. 150 PSALMU DOWIDO karalaus pawydało kantyczku ir tejp dydeles..... 075 c.
- 12. MENUO Szwencziausio Marijos Panos..... 30 ct.
- 13. Pokilis Szventuju.... 020 c.
- 14. IZGULDIMAS metiniu szwentiu łabaj naudinga knigele..... 025 c.
- 15. GIWENIMAS SZW. MARYJOS P..... 030 c.
- 16. WADOWAS in Dangu 050 c.
- 17. Stebukai Dievo Szv. Sakramente..... 040 ct.
- 18. MOKSLAS RIMO Kataliku..... 075 c.
- 19. ZINE apie gidima ligu kuno ir duszios apie lutery ir KALWINA..... 1,00
- 20. PALANGES JUZE, linksni skajtimaj..... 040 c.

- 21. KALENDORIUS ant 1889 meto „ „ „ „ „ 025 c.
- 22. KALENDORIUS ant 1890 metu „ „ „ „ „ 25 c.
- 23. Talmuda zidu 10 ct.
- 24. Sopulej Motinos Diewo 25 ct.
- 25. Kapp Sumneine nuspa-kajiti „ „ „ „ 25 ct.
- 26. Giwenimas Benedikto Labro „ „ „ „ 15 ct.
- 27. Prisygatawojimas ant smerties „ „ „ „ 65 ct.
- 28. Draugiju dėl iszluosawi-ma dusziu „ „ „ „ 10 ct.
- 29. Giwenimaj szwentuju ant wisu metu koznos dienos pir-ma dalis 80 ct., Antra dalis 80 c.
- 30. Lietuwiszka GRAMATIKA parazyta kunigo. M. Miezinio 50 ct.
- 31. Kas yra griekas? 20 ct.
- 32. Nekaltybe 30 ct.
- 33. Vartai dangaus 25 ct.
- 34. Apie buwimą Diewo 10 ct.
- 35. Senkaus Jurgis 25 ct.
- 36. Giwenimaj szwentuju 50 ct.
- 37. Pradze mokslo arba Elementorius lietuwyszkas su grazejs skajtimajis tiktaj už... 025 c.
- 38. Sopulej Jezaus Chris-taus „ „ „ „ 25 ct.
- 39. Garsas ape bajsibe Die-wo sudo „ „ „ „ 50 ct.
- 40. Girtybe „ „ „ „ 10 ct.
- 41. APŁANKIMAS SS. SAKRAMENTO..... 025 c.

Abrozėliui su maldėmėis.

- 1. Jezau mano atpirktoju 5 ct.
 - 2. Kalinis Diewiszkas 5 ct.
 - 3. Diewas mano ir wyskas mano „ „ „ „ 10 ct.
 - 4. Izguldimas LITANIOS SZ. MARYJOS P..... 025 c.
 - 5. PAWEJKSŁAS IZGA-NITOJAUS su pujke maldele 05 c.
 - 6. SZ. PANA MARYJA Szidławos su maldele..... 05 c.
 - 7. PAWEJKSŁAS SZ. P. MARYJOS su maldele..... 05 c.
- Daugybė visokių abrozėlių su maldėmėis po penkis centus.

Knigos IOCNOS SPAUSTUVĖS.

- 1.) Historije graziuos Katrukos ir jos wysoki atey-tykimaj „ „ „ „ 10 ct.
- 2.) Smyszymas arba bajno tury dydeles akie Tykra tejsybe isz Suwałku gubernijca 15 ct.
- 3.) Konstytucyje dėl darbiniku 10 ct.
- 4.) Historije apie gražę Magolona, duktery kara-laus isz Neapolo ir apie Petra karejwi 40 ct.
- 5.) Užaystanawik ant to geraj „ „ „ „ 50 ct.
- 6.) Ataytikimaj ant žiamės ir wandenio 10 ct.
- 7.) Da pujkas apraszynaj apie nedorybę zydo ir piktą augynimą waju „ „ „ „ \$1,00
- 8.) Pujkas apraszynas apie Lietuvą „ „ „ „ \$1,00.
- 9.) Namelis pustėniko parazytas dėl pujku Lietuvos „ „ „ „ „ 75 ct.
- 10.) Apieka Diewo „ „ „ „ „ \$1,00.
- 11.) Senowos apraszynas apie Duktery Filypo Karejwi „ „ „ „ „ 60 ct.
- 12.) Juozapas Koniezowskis arba kankinimas Unijotu po walde maskolaa „ „ „ „ 50 ct.
- 13.) Kalendorius su pasakome ir dajnomis 25 ct.
- 14.) Szwieta Diewo „ „ „ „ „ 65 ct.

- 15.) Rinalda Rinaldinas „ „ „ „ \$1,50 ct.
- 16.) Dajnos isz wysau surinktos „ „ „ „ 75 ct.
- 17.) Nedorybes Rymo Ciesoriu, historije isz łajko ponawojimo Nerono „ „ „ „ 20 ct.
- 18.) Pujkie apraszynaj tikru ataytikimu isz cze-su wajnos 1868 metu „ „ „ „ 40 ct.
- 19.) Witas ir Korynna historije isz łajko permo-kojimo Bažnyczios S. per Dooklecijana 95 ct.
- 20.) Historije isz łajko Francuzkos wajnos Afri-koje „ „ „ „ „ 30 ct.
- 21.) Prawadnikas angeleskos katos ucabdar \$1,00 o absdarytas „ „ „ „ \$1,25.
- 22.) Jurgis MBoslawski „ „ „ „ „ 80 ct.
- 23.) Bolestawas arba antra dalis Genowefos 30 ct.
- 24.) Ponas Barthus „ „ „ „ „ 30 ct.

Dėl Draugistu

Lietuwyszku

W. Słominskiene
679 Milwaukee Ave. Chicago, Ill.

Paduodu dėl zines wysu lietu-wyszku Draugistiu kad mano krau-tuweje randasy wysoki dajktaj koki tik rejkalingi dėl draugistiu kajpo taj:

Karunos su patronu draugistes Juostos „ „ „ „
Zenkłaj ant krutinę (vi. fos.)
Kwietkos „ „ „ „
Pałkos dėl marszoł-ku, etc.

ka nopigause. Apsteluotus dajktus tejsingaj padarau ir isz gerauso tawo-ro. Per septiniolika metu tuo tiktaj esu užsyemus ir wysos draugistes dėl kuriu dyrbau wysokius dajktus mano darbo ne pejke.

W. Słominskiene,
679 MILWAUKEE AVENUE
Chicago, Ill.

AGENTAS no suwamū
Maszynu
o tejpog-ł už asekurawoje NAMUS ir wysokius DAJKTUS no ugnios
GEO. GWILLIAM, agentas.
MAIN Str. Plymouth, Pa.

Kubie & Herschmann

Polski, Slovenski i Litewski

BANK

40 Canal Str., — 142 Division Str.,

New York.

Wiraj! duodam jam žine, kad mias parduodam Szifkortes, ant wysu paeztawu Szifu, uz pigeuse preke, suncezem pynigus, katruos jusu prietelej gali gaut in 15 dienu, nausu kantoro galite susysznetet lietuwyszka ir lankiszka, atekite ir matikite, kad mias per 20 metu, su kožu apsyename tejsyngaj ir grazej, megikite o nesygajlesyte. — Tejpos-gi parduodam tikietus ant wysu geležiniu keliu Ameryke ir Europoje.

KANTORAS MUSU HAMBURGE IRA TOKIS

S. I. Herschmann, Teilfeld Str. No. 7-8.

Lietuwyszkas ir Lankiszkas

K R O M A S !

(GROCERYS)

Wysokiu szwieziu Taworu.

Tejpo-gi parduoda Szifkortes ing vysas dalis swieto, ant greiciausiu ir drucziausiu AKROTU.

Ismaino visokius piningus o ir nusiuoze ing uzmare tiesiok in namus greit ir pigei.

Tom. Butkiewiczziu,

5 Broadway, Nanticoke, Pa.

HENRY LEES & CO.

Pigiause vieta visame mieste ant pirkimo drapanu del vyru, vaikinu ir vaiku, delto kad jie visa tavora perka ne ant bargo tiktai uz piningus.

Turime didziausi skyriu, visokiu kepuriu, skrybelu, czebatu, czeveryku ir szluru, atekite o datirkite.

Geri maininei czebatai uz 125 ct.
Pora dailu szventadieniniu czebatu 150.
Czeverykai po 125, 150, 175, ir 200.

Vienu zodziu sakant, visas tavoras geras ir galimas patikt kožnam, o prekios tai pigesnios kaip kituose kromuose, visam mieste.

Atekite ir pamegykite, o busite kantanti, tiktai ne pamyrskite nuro.

Henry Lees.

25 — 27. MAIN Str., PLYMOUTH, PA.,

J. PAUKSZTIS

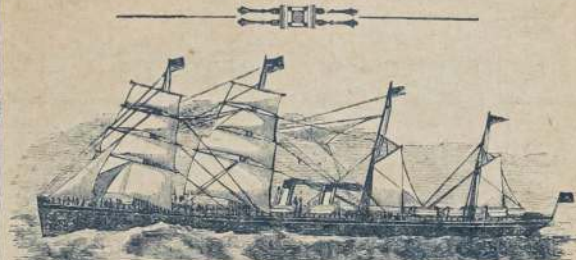
Agentas Lietuwiszkas ir Lankiszkas

SZIPKORCZIU

(KART OKRETO WYCH)

Prusyszka is gereusejs akrotajs. Sunce pynigus in wysas szalis swieto, o tejpos-gi ir iszmajno kajpo maskoliszkus, prusiszkus, austrujokiszkus, Francuzyszkus ir t. t.

Cziene Szifkorcziu.

Isz Europos i Ameryka.

Isz LIVERPOOL, GLASGOW, QUEENSTOWN, BELFAST, LONDON... \$19.00
Isz HAMBURG, AMSTERDAM, ROTTERDAM, HAVRE OF BREMEN... \$22.50
Ant gerasu akrotu isz BREMEN in NEW YORKA... \$24.00
Isz ANTWERPO in NEW YORKA... \$20.00
Isz ANTWERPO in PHILADELPHIE... \$19.00
Isz BREMO in BALTIMORE... \$21.00

Isz Amerykos in Europa.

Isz NEW YORKO in BREMEN... \$25.00
Isz PHILADELPHIOS in HAMBURGA... \$22.00
Isz NEW YORKO in ANTWERPA... \$22.00
Isz BALTIMORES in BREMA... \$22.50
Isz New Yorko in Liverpool, Glasgow, Belfast, London... \$19.00

**Lankiszkos knigos
maldu, pargabentos
isz uzmares.**

1.) Westchnienie duszy pobożnej. zbiór nabożeństw i pieśni z przydaniem Drogi krzyżowej, Gorzkich żali i psalmów 1,50 ct.
2.) Głos synogarlicy, na pustyni świata tego jęczącej, t. j. nabożne duszy chrześcijańskiej roz-

myślanie 1,40 ct.
3.) Złoty Oltarz czyli zbiór nabożeństw dla chrześcian i katolików 1,30 ct.
4.) Oltarzyk czyli zbiór nabożeństwa dla młodzieży katolickiej 70 ct.
5.) Wyborek nabożeństwa dla młodzieży katolickiej.. 50 ct.
6.) Mały złoty oltarzyk dla pobożnych dzieci katolickich 45 ct.

Geriausės

Bankierius

WILKES - BARRE, Pa.

Izduoda szifkortes ant wysokiu akrotu ir in wysas dalis EUROPOS. Suncze pynigus tiesog in NAMUS. Galima pas ji pasydet pynigus, uz karuos duoda procento \$3,00 uz szimta ant metu.

Lietuwyszka, Lenklezka ir Ungarska gal susyzyneket, ba prilako tam tikras zmones. Ne uznirskite ipacz tie ka giwinate arti to miesto.

Wilkes-Barre Deposit & Savings BANK.

Juozapo Paukszozio

Dvi didelės Krautuės

visokių walgomų daigtų, kumpių, miltų, cukriaus arbatos, kavos ir visko, kas tik užlaikymo gyvasties reikalinga. Taipogi parsiduoda czebatai, czevorykai, marszkiniai ir visokie kiti daigtai. Viskas pigiausiai ir didžiausiam pasirinkimo.

Plymouth'e ir Edwardsville, Pa.

Fabrykas Gero ir Swojko

A l a u s

arba

Braworas!

G. STEGMEIER & Son.

Wilkes-Barre Pa.
Ten možna gaut Lager Beer ir porterio isz czisto jawo daritu.

M. KAHAN.

Turkiszkojo ir Rusiszkojo Tabako PABRIKANTAS,

Importeris ir pardavinetojas visokių tabaku, cigarų ir cigarėtu. Lietuwiszki prekejai meginkite mano „RUSISZKUSIUS PAPIROSUS“, o nelaikykite kitokių.

510 South Third Str., PHILADELPHIA, PA.

Juozo Czerniko

„Kosciuszko Hotel“

Uzpraszu brolius lietuvius neuzmirshti užėiti pas mane. Rasite pas mane meilingą priėmimą. Vynai, likieriai, alus, cigarai ir uzkandziai visada pas mane kuo no geriausi.

118 Canal Str., WILKES-BARRE, Price L. V. gelezinkelstazai.

Tikras Lietuwiszkas

KRIAUCZIUS

Kas norite turėti puikius pardedus, o uz pigia preke, taipogi noredami laivakortes (szifkortes) pirkti, arba pinigų nusisti į Europą ir į kitas dalis swieto, atsisaukite pas:

JONĄ MIELDAŽĮ,

Shenandoah, Pa.

Lietuwiszkas

Salunas.

Alus, visokie gerymai ir geriausi Cigarai. Parduodu taipogi laivakortes (szifkortes) ant visokių laivų ir siuneziu pinigų į visas dalis swieto kuo pigiausiai.

M. Klimas,

175 North Main Str., PITTSTON, PA.

WIRAJ

SZTORNIKAJ

Jago rejkaufajete in sawo KRAUTUWE (KROMA) dajktu in sztora tada pirkite pas

Williamson'a ir Wallace

210 East Market Str. WILKES-BARRE PA.

Tenaj galima gaut ka no gereusiu ir szwiezeusiu taworu walgomu ir kitoniszku dajktu.

DYDELYS KROMAS!

“Furnishing Goods”

—Wysokiu dajktu kajpo taj:—
marszkiniau
wyłnoniu

audekliniu

panczeku

petneszu

wysokiu dajktu koku tik zmoguj prireke.

Gausyte pas—

Chas. CASPER & Son
103 NORTHAMPTON Str.
Wilkes-Barre, Pa.

Pirmutynes

UZEJGA

Def LIETUWNIKU Pas

S. Paukszti
KINGSTON, PA.

Arielku wysokiu,
Alaus gardaus.
Wyno wisokio,
Cygaru ir t. t.

Ateik Broli pamatykie
Ir to wisko pabandykie.

LIETUWYSZKAS

Salunas.

kureme def zobowos atėjgiu randasy Bylardas ir Wargonaj ant kuriu grajina tieze pasam dity muzykantaj.

Def to kas noryte pralejt linko maj lajka ir atsygert gardaus Alaus, Arielkeles parukit geru Cygaru.

—Atejkite pas:—

St. Ramanaucka

Luzerne Borough, Pa.

UZEJGA gereuse def LIETUWNIKU pas

Juozu Zablacka

MAHANAY CITY PA.

Randasy gera ARIELKA

ALUS ir wysoki Likieriej, o

tejpos-gi CYGARAJ pujkus

isz Turkijos pargabety o du-

melis tejp swejkas kad gido

koruli.

SPAUSTUVE!**Vienybes Lietuvniku**

132 Main Street,

—PLYMOUTH, PA.—

o Taip yra itaisyta jog gali spausdinti viską, kas tik jo
o darba jos priguli, yra **ŁOCNOS MASZINOS, LITARŲ**
o visokią didelę daugybę, drukavojaši apart

„Vienybes Lietuvniku,“

o visokios konstitucijos, kningos dėl drau-
o gysčių, apgarsinimai, tykietai gromatos
o kvieciančios ant veselijos ir t. t.

— Visokiose kalbose, kaipo tai: —

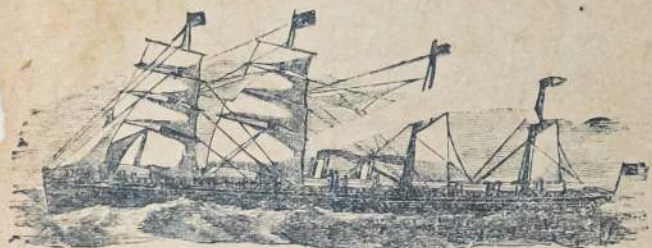
o Lietuviszkai, lenkiszka, angliszka, vo-
o kiszka, maskoliszkai, italijoniszka, pran-
o cuziszka ir t. t.

**ANT. PAJAUIS
BANKIERIS**

o kas turi kiek PYNIGŲ, o noretu juos patalpinti saugio wie
o teje kad jam ne pražutu, tegul patalpina pas mane **BANKOJE.**

o Tejos gi randasy dydele zopostia wysokiu pyningu del iszmajimo, kaipo tai: Rusijos nub
o LEV, Prunysakos MARKOS, Austrijokiszki GULDENAI, Francuzyzeki FRANKAI ir t. t.
o Jago kalras atyweza lez užmores PYNINGUS, tuos tejos gi permajau ant amerikanteln.
o Sunczu pynigus in wysas dalla ewieto tiesog in namus.

o O tejosgi izduodu SZIFKORTES ant wysu liniju ant pujkeusu ir
o druceusu LAJWU.

Wiskas tejsyngaj ejna

Ne užmirszkite

ANTANAS PAJAUIS

128 ir 130 Main str. PLYMOUTH Pa.

Pirmutinis Lietuwiszkas Kromas,

o Groceries) **PITTSTONE**, pripilditas wysokejs taworajs dėl žiwnasties, tejs-
o e drapanos del darbi ninku, wyskas ko no geriause parsiduoda pigej ir
o tejsingaj, -- primenu ir taj jogej parduodu Abrozus szw., knigas maldu
o ir historiju; o tejspgi szifkortes ant geriausu ir druciausu lajwu.
o Tiktaj ne užmirszkite kad tau wyska gausyte: pas A. TEPLUSZI.

Nr. 177. NORTH MAIN Str. **PITTSTON, PA.****Andriejus Stankevyczius,**

Uzdejo didelę krautuę visokių naminių daiktų, kaip tai
Stalų, kedžių, lovų, voidrodžių (zerkolų) ir t. t.

Taipogi turi didelę krautuę gražiu ir

**Pigiu
Grabu**

ir visokių daiktų atsitikime smerties.

Uzsijima pagrabis už pigiasnį ne kad kiti užmokestj. Delto-gi, jei-
gu kam prireiks ko, ateikite pas savo viengentj, kuris geriaus ir rapestin-
giaus viską atliks del jusu, no kad svetimgencziai.

And: Stankevyczius,

Ant Main ulyczios,

SHENANDOAH PA.,**Jonas J. Bobina.**

Agentas no szifkoreziu

Szifkortes!

Szifkortes!

Parduodu szifkortes ant pujkiausu ir druciausu LAJWU isz wysu
szalu EUROPOS. Ir tejspos-gi galu nusiut PYNIGUS in EUROPA tiesog
ing namus.

Prietam lajkau dydely IRROMA su wysokejs walgomajs dajktajs,
ka tik namuose geraj gaspadynej pryrejke, ir su tuo nesygiriu: ba koznas
zino. Darbinu drebuziu ir wysokiu marszkiniu; zodziu kalbnt wysko ga-
lima gaut,

Neužmyrskite kad mano namas randasy ant ulyczos
MAIN Numeras 132 szale paczto.

Shenandoah Pa.**LIETUVISZKAS****Salunas.**

Laikau gerą ašų, cigarus ir
geriausius gerymus. Kas
kartą atsilankys pas mane,
tas tikrai neeis pas kitą.

Vincas Szmerauckas,**PRICEBURG, PA.****Sztaj brolej!**

Jago norite geros trajankos
gaut, arba užsyrukite kwepenti
cygara, taj ejkite tiesiog pas:

Wincenta BobinaAnt Coal ir Jordan ulycziu,
SHENANDOAH, PA.,Jis ira tykras Lietuwnikas ir tejs-
syngus žmogus.**LIETUVISZKAS****Saliunas***Jūzo Miliaucko,*

Szaltas alus, skanus gėrymai, gar-
dus, cigarai. Smagi vieta dėl uzei-
gos. Praszau brolius atsilankyti
pas mane.

Jūzas Miliauckas,**MAHANAY CITY.****Lietuwiszkas Dziegornikas,**

Pardavineja pigiau už visus, viso-
kius auksinius ir sidabrinus daiktus,
kaipo tai: Dziegorelus, Lenciugelus,
Ziedus, Spilkas, Revolverius ir t. t.
Ir prijimu visokius dziegorius ir
ziedus taisyti už labai mažą prekę, o
kartais ir už dyką. Pakol eisite pas
svetimgerezius, ateikite pas mane;
Kur viską geriau ir pigiau galite pirkt

Juoz. Roblauckas,Centre Ave. Sudzius Enok namuose,
Plymouth, Penn'a.